

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DOHODAK GRAĐANA

Član 1.

U Zakonu o porezu na dohodak građana („Službeni glasnik RS”, br. 24/01, 80/02, 80/02-dr. zakon, 135/04, 62/06, 65/06-ispravka, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11-US, 93/12, 114/12-US, 47/13, 48/13-ispravka, 108/13, 57/14, 68/14-dr. zakon, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20 i 44/21), u članu 9. stav 1. tačka 20) reč: „otpremnina” zamenjuje se rečju: „otpremnine”.

U tački 23) reč: „naknade” zamenjuje se rečju: „naknada”.

Tačka 23a) menja se i glasi:

„23a) naknada koje, u skladu sa zakonom kojim se uređuje dualno obrazovanje, odnosno zakonom kojim se uređuje dualni model studija, kao materijalno i finansijsko obezbeđenje ostvaruju učenici, odnosno studenti koji obavljaju učenje kroz rad;”.

Član 2.

U članu 15a st. 2, 4. i 5. reči: „18.300 dinara” zamenjuju se rečima: „19.300 dinara”.

Član 3.

U članu 21v stav 1. reči: „2021. godine” zamenjuju se rečima: „2022. godine”.

Član 4.

U članu 21d stav 1. reči: „2021. godine” zamenjuju se rečima: „2022. godine”.

Član 5.

U članu 21e stav 6. briše se.

Član 6.

U članu 21ž stav 1. posle reči: „odredbama” dodaju se reči: „st. 5. i 6.”, a posle reči: „iz zarade” dodaje se reč: „kvalifikovanog”.

U stavu 2. posle reči: „novozaposlenim licem” dodaju se reči: „iz st. 5. i 6. ovog člana”.

Posle stava 2. dodaju se novi st. 3. i 4, koji glase:

„Izuzetno od st. 1. i 2. ovog člana, poslodavac koji je na dan 31. decembra 2020. godine imao najviše 30 zaposlenih i koji u bilo kom trenutku u periodu od 1. januara 2020. godine zaključno sa 31. decembrom 2021. godine je zaključio, odnosno od 1. januara 2022. godine do 31. decembra 2025. godine zaključi sa kvalifikovanim novozaposlenim licem ugovor o radu u skladu sa zakonom kojim se uređuju radni odnosi i koji to lice prijavi na obavezno socijalno osiguranje u Centralni registar obaveznog socijalnog osiguranja, oslobađa se obaveze plaćanja obračunatog i obustavljenog poreza iz zarade kvalifikovanog novozaposlenog lica, za zaradu isplaćenu zaključno sa 31. decembrom 2025. godine.

Poslodavac iz stava 3. ovog člana ne može da ostvari poresko oslobođenje po osnovu zarade isplaćene u periodu od 1. januara 2023. godine do 31. decembra 2025. godine za kvalifikovano novozaposleno lice iz st. 5. i 6. ovog člana, sa kojim je zaključio ugovor o radu posle 30. juna 2021. godine, a koje je prethodno u bilo kom

trenutku posle 1. januara 2020. godine bilo zaposleno kod poslodavca koji je prema redovnom godišnjem finansijskom izveštaju za 2020. godinu imao prosečno više od 30 zaposlenih.”.

Dosadašnji stav 3. postaje stav 5.

U dosadašnjem stavu 4, koji postaje stav 6, reči: „osiguranika preduzetnika” zamenjuju se rečima: „osiguranika samostalnih delatnosti kao preduzetnik”.

Posle dosadašnjeg stava 4, koji je postao stav 6, dodaje se novi stav 7, koji glasi:

„Kvalifikovanim novozaposlenim licem smatra se i lice koje u periodu od 1. januara 2019. godine do 31. decembra 2021. godine nije imalo status osiguranika zaposlenog, odnosno osiguranika samostalnih delatnosti koji je osnivač, odnosno član privrednog društva koji je u radnom odnosu u privrednom društvu čiji je osnivač, odnosno član, a koje je u tom periodu imalo status osiguranika samostalnih delatnosti kao preduzetnik, ukoliko status osiguranika zaposlenog, odnosno osiguranika samostalnih delatnosti koji je osnivač, odnosno član privrednog društva koji je u radnom odnosu u privrednom društvu čiji je osnivač, odnosno član stekne u periodu od 1. januara 2022. godine do 30. aprila 2022. godine zasnivanjem radnog odnosa kod poslodavca iz stava 3. ovog člana ili kod drugog poslodavca koji je na dan 31. decembra 2020. godine imao najviše 30 zaposlenih.”.

U dosadašnjem stavu 5, koji postaje stav 8, reči: „stava 1.” zamenjuju se rečima: „st. 1. i 3.”.

Posle dosadašnjeg stava 6, koji postaje stav 9, dodaje se novi stav 10, koji glasi:

„Poresko oslobođenje iz stava 3. ovog člana može da ostvari i poslodavac koji započne obavljanje delatnosti posle 31. decembra 2021. godine ukoliko u periodu korišćenja oslobođenja nema povezana pravna lica u smislu zakona kojim se uređuje porez na dobit pravnih lica, a ukoliko u bilo kom momentu u tom periodu bude imao povezana lica počev od tog momenta za naredni period gubi pravo na poresko oslobođenje.”.

Dosadašnji st. 7. i 8, koji postaju st. 11. i 12, menjaju se i glase:

„Ako u toku korišćenja poreskog oslobođenja poslodavac smanji broj zaposlenih u odnosu na dan 31. decembar 2019. godine, prestankom radnog odnosa lica koje se ne smatra kvalifikovanim novozaposlenim licem, gubi pravo da koristi poresko oslobođenje za onaj broj kvalifikovanih novozaposlenih lica za koliko je smanjen broj zaposlenih u odnosu na dan 31. decembar 2019. godine, pri čemu, u slučaju kada je poresko oslobođenje ostvareno za više kvalifikovanih novozaposlenih lica, prvo gubi oslobođenje za ono kvalifikovano novozaposleno lice sa kojim je ranije zasnovao radni odnos.

Izuzetno od stava 11. ovog člana, ako u toku korišćenja poreskog oslobođenja poslodavac iz stava 9. ili stava 10. ovog člana smanji broj zaposlenih u odnosu na dan 31. decembar godine u kojoj je započeo obavljanje delatnosti, prestankom radnog odnosa lica koje se ne smatra kvalifikovanim novozaposlenim licem, gubi pravo da koristi poresko oslobođenje za onaj broj kvalifikovanih novozaposlenih lica za koliko je smanjen broj zaposlenih u odnosu na dan 31. decembar godine u kojoj je započeo obavljanje delatnosti, pri čemu, u slučaju kada je poresko oslobođenje ostvareno za više kvalifikovanih novozaposlenih lica, prvo gubi oslobođenje za ono kvalifikovano novozaposleno lice sa kojim je ranije zasnovao radni odnos.”.

U dosadašnjem stavu 9, koji postaje stav 13, reči: „Poslodavac se oslobađa” zamenjuju se rečima: „Poslodavac iz stava 1. ovog člana oslobađa se”.

Posle dosadašnjeg stava 9, koji je postao stav 13, dodaju se novi st. 14, 15. i 16, koji glase:

„Poslodavac iz stava 3. ovog člana oslobađa se obaveze plaćanja obračunatog i obustavljenog poreza iz zarade, na sledeći način:

1) 60% poreza – za zarade isplaćene u periodu od 1. januara 2022. godine do 31. decembra 2022. godine;

2) 50% poreza – za zarade isplaćene u periodu od 1. januara 2023. godine do 31. decembra 2023. godine;

3) 40% poreza – za zarade isplaćene u periodu od 1. januara 2024. godine do 31. decembra 2024. godine;

4) 30% poreza – za zarade isplaćene u periodu od 1. januara 2025. godine do 31. decembra 2025. godine.

Poslodavac iz st. 1, 2. ili 3. ovog člana, u periodu od 1. januara 2022. godine do 31. decembra 2022. godine može za isto kvalifikovano novozaposleno lice da koristi oslobođenje iz stava 13. tačka 3) ovog člana ili oslobođenje iz stava 14. tačka 1) ovog člana.

Izuzetno od stava 14. ovog člana, poslodavac iz stava 3. ovog člana koji koristi oslobođenje za kvalifikovano novozaposleno lice iz stava 7. ovog člana primenjuje oslobođenje iz stava 14. ovog člana umanjeno za tri procentna poena za svaku godinu primene.”.

Dosadašnji stav 10. postaje stav 17.

U dosadašnjem stavu 11, koji postaje stav 18, reči: „st. 3. i 4.” zamenjuju se rečima: „st. 5. i 6.”, a reč: „privremene” zamenjuje se rečju: „prevremene”.

Posle dosadašnjeg stava 11, koji je postao stav 18, dodaje se novi stav 19, koji glasi:

„Kvalifikovanim novozaposlenim licem u smislu stava 7. ovog člana ne smatra se lice koje je u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. aprila 2022. godine imalo status korisnika starosne, prevremene starosne ili invalidske penzije.”.

Dosadašnji stav 12. postaje stav 20.

U dosadašnjem stavu 13, koji postaje stav 21, reči: „stava 1.” zamenjuju se rečima: „st. 1. i 3.”.

Član 7.

Posle člana 21ž dodaju se čl. 21z i 21i, koji glase:

„Član 21z

Poslodavac koji zasnuje radni odnos sa novozaposlenim licem, oslobađa se obaveze plaćanja 70% obračunatog i obustavljenog poreza iz zarade novozaposlenog lica, za zaradu isplaćenu zaključno sa 31. decembrom 2024. godine.

Novozaposlenim licem iz stava 1. ovog člana smatra se lice koje u periodu od 1. januara 2019. godine do 28. februara 2022. godine nije imalo status osiguranika zaposlenog, osiguranika samostalnih delatnosti kao preduzetnik, odnosno osiguranika samostalnih delatnosti koji je osnivač odnosno član privrednog društva koji je u radnom odnosu u privrednom društvu čiji je osnivač odnosno član, a koje je status osiguranika zaposlenog, odnosno status osiguranika samostalnih delatnosti

koji je osnivač odnosno član privrednog društva koji je u radnom odnosu u privrednom društvu čiji je osnivač odnosno član steklo u periodu od 1. marta 2022. godine do 31. decembra 2022. godine zasnivanjem radnog odnosa kod poslodavca iz stava 1. ovog člana ili kod drugog poslodavca i koje ostvaruje mesečnu zaradu veću od 76.500 dinara.

Poslodavac koji za određeno lice koristi bilo koju vrstu podsticaja koji su uređeni odgovarajućim zakonom, uključujući naknade koje, u okviru programa i mera aktivne politike zapošljavanja, plaća Nacionalna služba za zapošljavanje u skladu sa zakonom kojim se uređuje zapošljavanje i osiguranje za slučaj nezaposlenosti, osim kada koristi oslobođenje u skladu sa odredbom zakona kojim se uređuju doprinosi za obavezno socijalno osiguranje koja se odnosi na istu vrstu olakšice, po osnovu zasnivanja radnog odnosa sa tim licem nema pravo da za to lice ostvari poresko oslobođenje iz ovog člana.

Novozaposlenim licem iz stava 1. ovog člana ne smatra se lice koje je od 1. januara 2019. godine imalo status korisnika starosne, prevremene starosne ili invalidske penzije.

Poslodavcem u smislu stava 1. ovog člana smatra se pravno lice, preduzetnik, preduzetnik paušalac, preduzetnik poljoprivrednik, predstavništvo i ogrank stranog pravnog lica.

Član 21i

Poslodavac – pravno lice, koji u okviru svoje delatnosti na teritoriji Republike obavlja istraživanje i razvoj, oslobađa se obaveze plaćanja 70% obračunatog i obustavljenog poreza iz zarade lica koja su neposredno angažovana na poslovima istraživanja i razvoja, srazmerno vremenu koje takva lica provedu na poslovima istraživanja i razvoja u odnosu na puno radno vreme.

Licem koje je neposredno angažovano na poslovima istraživanja i razvoja smatra se lice koje radi na sprovođenju projekta na način da je neposredno uključeno u identifikovanje i rešavanje odgovarajućih procesnih ili tehničkih problema ili zadataka povezanih sa konkretnim projektom.

Angažovanjem na poslovima istraživanja i razvoja u smislu stava 2. ovog člana ne smatraju se aktivnosti povezane sa direktnim ili indirektnim nadzorom nad sprovođenjem projekta ili aktivnosti podrške u vezi sa sprovođenjem projekta.

Istraživanjem u smislu stava 1. ovog člana smatra se originalno i planirano istraživanje preduzeto u cilju sticanja novog naučnog ili tehničkog znanja i razumevanja, a razvojem primena rezultata istraživanja ili primena drugog naučnog dostignuća ili dizajna u cilju proizvodnje novih ili značajno poboljšanih materijala, uređaja, proizvoda, procesa, sistema ili usluga pre pristupanja komercijalnoj proizvodnji ili korišćenju.

Oslobođenje iz stava 1. ovog člana mogu da koriste pravna lica, koja istraživanje i razvoj sprovode za svoj račun i zadržavaju vlasništvo na nematerijalnoj imovini koja može nastati istraživanjem i razvojem.

Oslobođenje iz stava 1. ovog člana ne primenjuje se na zarade isplaćene zaposlenima angažovanim na aktivnostima istraživanja u cilju pronalaženja i razvoja nafte, gasa ili mineralnih zaliha u ekstraktivnoj industriji.

Poslodavac koji za određeno lice koristi bilo koju vrstu podsticaja koji su uređeni odgovarajućim zakonom, osim kada koristi oslobođenje u skladu sa odredbom zakona kojim se uređuju doprinosi za obavezno socijalno osiguranje koja se odnosi na istu vrstu olakšice, po osnovu zasnivanja radnog odnosa sa tim licem nema pravo da za to lice ostvari poresko oslobođenje iz ovog člana.

Ograničenje u pravu na korišćenje podsticaja u smislu stava 7. ovog člana ne odnosi se na poslodavca koji koristi pravo na dvostruko priznavanje troškova koji su neposredno povezani sa istraživanjem i razvojem u skladu sa zakonom kojim se uređuje porez na dobit pravnih lica.

Ministar bliže uređuje uslove i način ostvarivanja prava iz ovog člana.”.

Član 8.

U članu 51. reči: „platni promet” zamenjuju se rečima: „obavljanje plaćanja pravnih lica, preduzetnika i fizičkih lica koja ne obavljaju delatnost”.

Član 9.

U članu 72. posle stava 2. dodaje se novi stav 3, koji glasi:

„Drugim prenosom uz naknadu u smislu stava 2. ovog člana, smatra se i svaki unos nenovčanog uloga u pravno lice.”.

Dosadašnji stav 3. postaje stav 4.

Član 10.

U članu 72a stav 1. u tački 5) tačka na kraju zamenjuje se tačkom i zapetom.

Dodaje se tačka 6), koja glasi:

„6) se u statusnoj promeni vrši zamena akcija, odnosno udela koje obveznik ima u privrednom društvu prenosiocu, isključivo za akcije, odnosno udele u privrednom društvu sticaocu u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva.”.

Član 11.

U članu 74. posle stava 12. dodaju se novi st. 13. i 14, koji glase:

„Nabavna cena akcija, odnosno udela stečenih u statusnoj promeni shodno članu 72a stav 1. tačka 6) ovog zakona, je jednaka nabavnoj ceni akcija, odnosno udela u privrednom društvu prenosiocu, koje su zamenjene za stečene akcije, odnosno udele u privrednom društvu sticaocu.

Nabavnom cenom akcija ili udela stečenih po osnovu prenosa imovinskih prava na koje se odnosi poresko oslobođenje iz člana 79b ovog zakona, smatra se tržišna vrednost tih prava utvrđena od strane ovlašćenog procenitelja za potrebe njihovog unosa kao nenovčanog uloga u kapital privrednog društva rezidenta Republike.”.

Dosadašnji stav 13. postaje stav 15.

U dosadašnjem stavu 14, koji postaje stav 16, reči : „stava 13.” zamenjuju se rečima: „stava 15.”.

Dosadašnji stav 15. postaje stav 17.

Član 12.

U članu 75. stav 4. reči: „st. 13, 14. i 15. ovog zakona” zamenjuju se rečima: „st. 15. do 17. ovog zakona”.

Član 13.

U članu 79a stav 3. reči: „podnese poresku prijavu saglasno članu 95. stav 1. tačka 1) ovog zakona” zamenjuju se rečima: „o gubitku prava obavesti nadležni poreski organ u roku od 30 dana od dana gubitka prava”.

Stav 4. menja se i glasi:

„Ministar bliže uređuje ostvarivanje prava na poresko oslobođenje i gubitak prava iz ovog člana.”.

Član 14.

Posle člana 79a dodaje se član 79b, koji glasi:

„Član 79b

Obveznik koji imovinska prava iz člana 72. stav 1. tačka 2) ovog zakona u celosti unese kao nenovčani ulog u kapital privrednog društva rezidenta Republike, gde je tržišna vrednost tih prava za potrebe tog unosa utvrđena procenom od strane ovlašćenog procenitelja, oslobađa se poreza na kapitalni dobitak ostvaren tim prenosom.

U slučaju da privredno društvo koje je pravo iz člana 72. stav. 1. tačka 2) ovog zakona steklo na način iz stava 1. ovog člana, to pravo u celini otudi u roku od dve godine od dana njegovog sticanja, odnosno u istom periodu to pravo ustupi na korišćenje u celini ili delimično po ceni koja je niža od cene u skladu sa principom „van dohvata ruke” ukoliko je ustupanje izvršilo povezanom licu ili licu čiji je vlasnik njegovo povezano lice u skladu sa zakonom kojim se uređuje porez na dobit pravnih lica, obveznik gubi pravo na prethodno ostvareno oslobođenje i dužan je da o gubitku prava obavesti nadležni poreski organ u roku od 30 dana od dana gubitka prava, pri čemu će se smatrati da je poreska obaveza dospela u momentu unosa ovih prava u kapital tog privrednog društva.

Ministar bliže uređuje ostvarivanje prava na poresko oslobođenje i gubitak prava iz ovog člana.”.

Član 15.

U članu 87. stav 2. tačka 1) reči: „iz čl. 13. do 15b” zamenjuju se rečima: „iz čl. 13. do 15v”.

Posle stava 3. dodaju se novi st. 4. i 5, koji glase:

„Obveznicima koji poslednjeg dana kalendarske godine za koju se utvrđuje godišnji porez na dohodak građana imaju manje od navršenih 40 godina života, godišnji zbir zarada i oporezivih prihoda iz stava 2. tač. 1) do 3) ovog člana, prethodno umanjenih u skladu sa odredbom stava 3. ovog člana, dodatno se umanjuje za iznos tri prosečne godišnje zarade po zaposlenom isplaćene u Republici u godini za koju se utvrđuje porez, prema podacima republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Umanjenje iz stava 4. ovog člana ne može biti veće od iznosa godišnjeg zbiru zarada i oporezivih prihoda iz stava 2. tač. 1) do 3) ovog člana, prethodno umanjenih u skladu sa odredbom stava 3. ovog člana.”.

Dosadašnji st. 4. i 5. postaju st. 6. i 7.

U dosadašnjem stavu 6, koji postaje stav 8, reči: „u skladu sa st. 2. do 5.” zamenjuju se rečima: „u skladu sa st. 2. do 7.”.

Član 16.

U članu 88. stav 1. reči: „stav 6.” zamenjuju se rečima: „stav 8.”.

Član 17.

U članu 95. stav 1. tačka 1) zapeta i reči: „udela u kapitalu pravnih lica, digitalne imovine, kao i investicionih jedinica” zamenjuju se rečima: „i udela u kapitalu pravnih lica”.

U tački 2) posle reči: „hartija od vrednosti” dodaju se reči: „i investicionih jedinica”.

Posle stava 1. dodaje se novi stav 2, koji glasi:

„Obveznik koji u toku godine izvrši prenos digitalne imovine po osnovu kojeg može nastati kapitalni dobitak ili gubitak u skladu sa ovim zakonom, dužan je da podnese poresku prijavu najkasnije u roku od 120 dana od isteka kvartala u kojem je ostvaren prihod po osnovu prenosa digitalne imovine.”.

Dosadašnji st. 2. do 5. postaju st. 3. do 6.

U dosadašnjem stavu 6, koji postaje stav 7, reči: „stava 5.” zamenjuju se rečima: „stava 6.”.

Dosadašnji stav 7. postaje stav 8.

U dosadašnjem stavu 8, koji postaje stav 9, reči: „stava 7.” zamenjuju se rečima: „stava 8.”.

Član 18.

Član 97. briše se.

Član 19.

U članu 99. stav 2. posle reči: „predstavništvo” dodaje se zapeta i reč: „ogranak”.

Stav 3. menja se i glasi:

„Po osnovu prihoda lica iz člana 100a stav 5. ovog zakona obavezu obračunavanja i plaćanja poreza po odbitku ima domaće pravno lice, kao i deo pravnog lica odnosno poslovna jedinica nerezidentnog pravnog lica iz stava 2. ovog člana, u momentu kada poslodavcu iz druge države isplati iznos za naknadu troškova za rad samo u slučaju kada se porez prethodno ne plati samooporezivanjem saglasno članu 100a stav 5. ovog zakona, bez obzira na to da li je istekao rok iz člana 95. stav 6. i člana 114. stav 1. ovog zakona.”.

Član 20.

U članu 109. stav 6. menja se i glasi:

„Pravo na poresko oslobođenje iz člana 79. stav 1, člana 79a stav 1, člana 79b stav 1. i člana 80. ovog zakona, utvrđuje se rešenjem nadležnog poreskog organa na osnovu dokumentacije o rešavanju stambenog pitanja, odnosno dokumentacije o ulaganju sredstava ostvarenih prodajom digitalne imovine, odnosno o unosu nenovčanog uloga u kapital privrednog društva, priložene uz poresku prijavu.”.

Član 21.

Prvo usklađivanje neoporezivog iznosa zarade od 19.300 dinara iz člana 2. ovog zakona, godišnjim indeksom potrošačkih cena vrši se počev u 2023. godini.

Član 22.

Za poslodavca koji koristi poresku olakšicu iz člana 21ž Zakona o porezu na dohodak građana („Službeni glasnik RS”, br. 24/01, 80/02, 80/02-dr. zakon, 135/04, 62/06, 65/06-ispravka, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11-US, 93/12, 114/12-US, 47/13, 48/13-ispravka, 108/13, 57/14, 68/14-dr. zakon, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20 i 44/21 – u daljem tekstu: Zakon), način utvrđivanja smanjenja broja zaposlenih vršiće se po odredbama člana 6. ovog zakona.

Član 23.

Prihod isplaćen preduzetniku ili preduzetniku paušalcu u smislu člana 31. Zakona, zakључno sa 30. aprilom 2022. godine, i koji je oporezovan kao prihod od samostalne delatnosti, smatraće se prihodom od samostalne delatnosti bez obzira na prirodu njegovog odnosa sa nalogodavcem u smislu odredaba člana 85. Zakona, odnosno člana 9. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji („Službeni glasnik RS”, br. 80/02, 84/02-ispravka, 23/03-ispravka, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05-dr. zakon, 62/06-dr. zakon, 61/07, 20/09, 72/09-dr. zakon, 53/10, 101/11, 2/12-ispravka, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/15-autentično tumačenje, 112/15, 15/16, 108/16, 30/18, 95/18, 86/19, 144/20 i 96/21) u slučaju kada taj preduzetnik ili preduzetnik paušalac postane kvalifikovano novozaposleno lice iz člana 6. stav 6. ovog zakona.

Član 24.

Na utvrđivanje godišnjeg poreza na dohodak građana za 2021. godinu primenjuju se odredbe ovog zakona.

Član 25.

Propisi za izvršavanje ovog zakona doneće se u roku od 120 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 26.

Odredbe ovog zakona primenjivaće se od 1. januara 2022. godine, osim odredaba člana 7. ovog zakona, koje će se primenjivati od 1. marta 2022. godine.

Član 27.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENjE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 97. tač. 6. i 15. Ustava Republike Srbije, kojim je propisano da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, pored ostalog, poreski sistem i finansiranje ostvarivanja prava i dužnosti Republike Srbije, utvrđenih Ustavom i zakonom.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENjE ZAKONA

- *Problemi koje ovaj zakon treba da reši, odnosno ciljevi koji se ovim zakonom postižu*

Razlozi za donošenje ovog zakona sadržani su u potrebi da se, u cilju obezbeđivanja uslova za dalje sprovođenje sveobuhvatne reforme poslovnog okruženja i borbe protiv „sive ekonomije“ stvore uslovi za efikasnije suzbijanje nelegalnog rada fizičkih lica, priliv investicija, zapošljavanje i privredni rast i omogućavanje povoljnijih uslova privređivanja rasterećenjem privrednih subjekata. S tim u vezi, predloženo je dalje fiskalno rasterećenje prihoda po osnovu rada povećanjem neoporezivog iznosa zarade i stimulisanje zapošljavanja uvođenjem novih poreskih olakšica za zapošljavanje određenih kategorija lica i produženjem perioda primene postojećih olakšica.

Predloženo je povećanje neoporezivog iznosa zarade sa 18.300 dinara na 19.300 dinara mesečno, što praktično znači da se smanjuje osnovica poreza na zaradu pa i iznos poreza po tom osnovu. Na taj način obezbeđuje se manje fiskalno opterećenje prihoda koje fizička lica ostvare po osnovu rada, kao i smanjenje troškova poslovanja za poslodavce.

U cilju podsticanja zapošljavanja, predloženo je uvođenje novih olakšica za poslodavce po osnovu zarade novozaposlenih lica i za poslodavce po osnovu zarade lica koja su neposredno angažovana na poslovima istraživanja i razvoja. Naime, predlaže se uvođenje nove olakšice za poslodavce u vidu oslobođenja od plaćanja 70% obračunatog i obustavljenog poreza iz zarade novozaposlenog lica, za zaradu isplaćenu zaključno sa 31. decembrom 2024. godine. Pored toga, predložena je olakšica za poslodavce koji u okviru svoje delatnosti na teritoriji Republike Srbije obavljaju istraživanje i razvoj, na način da poslodavac ima pravo na oslobođenje od plaćanja 70% obračunatog i obustavljenog poreza iz zarade novozaposlenog lica koja su neposredno angažovana na poslovima istraživanja i razvoja, srazmerno vremenu koje ta lica provedu na poslovima istraživanja i razvoja u odnosu na puno radno vreme.

Predloženo je i produženje perioda primene postojećih poreskih olakšica za zapošljavanje novih lica u vidu prava na povraćaj dela plaćenog poreza po osnovu zarade novozaposlenog lica u procentu od 65% do 75%, sa 31. decembra 2021. godine na 31. decembar 2022. godine.

U vezi sa poreskim oslobođenjem po osnovu zarade osnivača zaposlenog u novoosnovanom privrednom društvu koje obavlja inovacionu delatnost predložena je izmena koja se odnosi na uslov za ostvarivanje oslobođenja sa ciljem da poresko oslobođenje postane trajna mera.

Predlaže se preciziranje i produženje perioda primene oslobođenja od plaćanja poreza po osnovu zarade kvalifikovanog novozaposlenog lica, na način da se propisuju dodatni uslovi za nastavak ostvarivanja prava na poresko oslobođenje po osnovu zarade kvalifikovanog novozaposlenog lica do 2025. godine.

Predlaže se uvođenje oslobođenja od poreza na kapitalni dobitak za obveznika koji autorsko i srodna prava i prava industrijske svojine u celosti unese kao nenovčani ulog u kapital privrednog društva rezidenta Republike Srbije.

Predloženo je umanjenje dohotka za oporezivanje godišnjim porezom za obveznike koji imaju manje od 40 godina života, na način da se obveznicima koji poslednjeg dana kalendarske godine za koju se utvrđuje godišnji porez na dohodak građana imaju manje od 40 godina života godišnji zbir zarada, oporezivog prihoda od samostalne delatnosti i oporezivih prihoda od autorskog i srodnih prava i prava industrijske svojine dodatno umanjuje za iznos tri prosečne godišnje zarade po zaposlenom isplaćene u Republici Srbiji u godini za koju se utvrđuje porez.

Pored toga, uvodi se izuzimanje od oporezivanja naknade koju ostvaruju studenti koji obavljaju učenje kroz rad, kao materijalno i finansijsko obezbeđenje, u skladu sa zakonom kojim se uređuje dualni model studija. Ovo izuzimanje je uvedeno radi ujednačavanja poreskog tretmana naknada kao materijalnog i finansijskog obezbeđenja koje ostvaruju studenti koji obavljaju učenje kroz rad u skladu sa Zakonom o dualnom modelu studija u visokom obrazovanju („Službeni glasnik RS”, broj 66/19) sa naknadama koje ostvaruju učenici koji obavljaju učenje kroz rad u skladu sa Zakonom o dualnom obrazovanju („Službeni glasnik RS”, br. 101/17 i 6/20).

Osnovna sadržina predloženih izmena i dopuna Zakona o porezu na dohodak građana („Službeni glasnik RS”, br. 24/01, 80/02, 80/02-dr. zakon, 135/04, 62/06, 65/06-ispravka, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11-US, 93/12, 114/12-US, 47/13, 48/13-ispravka, 108/13, 57/14, 68/14-dr. zakon, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20 i 44/21 - u daljem tekstu: Zakon) odnosi se na:

- povećanje neoporezivog iznosa zarade sa 18.300 dinara na 19.300 dinara mesečno;
- uvođenje olakšice za poslodavce koji zasnuju radni odnos sa novim licima, kao i olakšica za poslodavca po osnovu zarade lica koja su neposredno angažovana na poslovima istraživanja i razvoja;
- uvođenje oslobođenja od poreza na kapitalni dobitak po osnovu unosa autorskog i srodnih prava i prava industrijske svojine u kapital privrednog društva;
- produženje perioda primene postojećih olakšica za zapošljavanje novih lica;
- uvođenje umanjenja dohotka za oporezivanje godišnjim porezom za obveznike koji imaju manje od 40 godina života;
- izuzimanje od oporezivanja naknade koju ostvaruju studenti koji obavljaju učenje kroz rad kao materijalno i finansijsko obezbeđenje saglasno zakonu kojim se uređuje dualni model studija;
- preciziranje određenih odredaba u smislu stvaranja uslova za adekvatnu primenu Zakona.

• *Razmatrane mogućnosti da se problemi reše i bez donošenja zakona*

Imajući u vidu da je reč o elementima sistema i politike javnih prihoda koji se, saglasno odredbama Zakona o budžetskom sistemu („Službeni glasnik RS”, br. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13-ispravka, 108/13, 142/14, 68/15-dr. zakon, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19 i 149/20) uvode zakonom, to znači da se izmene i dopune tih elemenata mogu vršiti samo zakonom. Prema tome, kako se materija koja se uređuje ovim zakonom odnosi na oporezivanje prihoda građana i spada u zakonodavnu regulativu, nije razmatrano, niti je bilo osnova za razmatranje njenog uređenja drugim zakonom ili podzakonskim aktom.

• *Zašto je donošenje zakona najbolji način za rešavanje problema*

S obzirom da se radi o zakonskoj materiji, određena postojeća zakonska rešenja jedino je i moguće menjati i dopunjavati donošenjem zakona, tj. izmenama i dopunama Zakona.

Uređivanjem poreskopravne materije, ovim zakonom daje se doprinos pravnoj sigurnosti i obezbeđuje javnosti dostupnost u pogledu vođenja poreske politike, s obzirom da se ovaj zakon kao opšti pravni akt objavljuje i stvara jednak prava i obaveze za sve subjekte koji se nađu u istoj poreskopravnoj situaciji.

III. OBJAŠNjENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Uz član 1.

U članu 9. Zakona izmenom stava 1. tačka 23a) precizira se da izuzimanje od oporezivanja porezom na dohodak građana može da se ostvari za primanja studenata koji obavljaju učenje kroz rad. Na ovaj način se uvodi izuzimanje naknade koju ostvaruju studenti koji obavljaju učenje kroz rad u dualnom modelu studija kao materijalno i finansijsko obezbeđenje uz već postojećim zakonskim rešenjem propisano izuzimanje naknade za učenike u dualnom obrazovanju. Vrši se i terminološko usaglašavanje odredbe.

Uz član 2.

Izmenama člana 15a Zakona vrši se povećanje neoporezivog iznosa zarade sa 18.300 na 19.300 dinara mesečno.

Uz čl. 3. i 4.

U čl. 21v stav 1. Zakona i 21d stav 1. Zakona, kojima se uređuje pravo poslodavca na povraćaj dela plaćenog poreza, u procentu od 65% do 75% po osnovu zarade novozaposlenih lica, predlaže se produženje važenja postojećih olakšica. Kako olakšice ističu zaključno sa 31. decembrom 2021. godine, predlaže se produženje perioda njihove primene na 31. decembar 2022. godine.

Uz član 5.

U članu 21e Zakona, kojim je uređena olakšica za poslodavca - novoosnovano privredno društvo koje obavlja inovacionu delatnost, vrši se brisanje odredbe stava 6. ovog člana, kojom je bio propisan uslov za ostvarivanje olakšice. Na taj način poresko oslobođenje iz ovog člana postaje trajna mera, na način da će pravo na korišćenje oslobođenja moći da ostvare poslodavci nezavisno od trenutka osnivanja privrednog društva.

Uz član 6.

Vrši se izmena člana 21ž Zakona, kojim je uređena olakšica za poslodavca koji zasnuje radni odnos sa kvalifikovanim novozaposlenim licem, tako što se propisuju dodatni uslovi za nastavak perioda primene ove poreske olakšice do 2025. godine.

Uz član 7.

Vrši se dodavanje dva nova člana kojima se uređuju nove olakšice za zapošljavanje.

Novododatim članom 21z uređuje se nova olakšica za poslodavca koji zasnuje radni odnos sa novozaposlenim licem, na način da se poslodavac oslobađa obaveze plaćanja 70% obračunatog i obustavljenog poreza iz zarade novozaposlenog lica za zaradu isplaćenu zaključno sa 31. decembrom 2024. godine.

Novododatim članom 21i uređuje se nova olakšica za poslodavca po osnovu zarade lica koja su neposredno angažovana na poslovima istraživanja i razvoja. Poslodavac koji u okviru svoje delatnosti na teritoriji Republike Srbije obavlja

istraživanje i razvoj oslobađa se obaveze plaćanja 70% obračunatog i obustavljenog poreza iz zarade lica koja su neposredno angažovana na poslovima istraživanja i razvoja, srazmerno vremenu koje takva lica provedu na poslovima istraživanja ili razvoja u odnosu na puno radno vreme.

Uz član 8.

U članu 51. Zakona vrši se pravno-tehničko preciziranje odredbe u vezi sa obavezom preduzetnika da sva plaćanja vrši preko tekućeg računa. Precizira se da je preduzetnik dužan da sva plaćanja vrši preko tekućeg računa kod banke i da vodi sredstva na tom računu u skladu sa zakonom kojim se uređuje obavljanje plaćanja pravnih lica, preduzetnika i fizičkih lica koja ne obavljaju delatnost.

Uz član 9.

U članu 72. Zakona vrši se preciziranje pojma prenosa kod oporezivanja prihoda porezom na kapitalni dobitak, na način da se drugim prenosom uz naknadu smatra i svaki unos nenovčanog uloga u pravno lice.

Uz član 10.

Vrši se dopuna člana 72a Zakona, tako što se razlika koja je nastala zamenom akcija, odnosno udela koje obveznik ima u privrednom društvu prenosiocu isključivo za akcije odnosno udele u privrednom društvu sticaocu, koja zamenja se vrši u statusnoj promeni, je predmet poreskog izuzimanja po osnovu poreza na kapitalne dobitke.

Uz član 11.

U članu 74. Zakona dodaju se novi stavovi kojima se uređuje nabavna cena akcija odnosno udela koji su stečeni u statusnoj promeni kada se vrši zamenak akcija, odnosno udela koje obveznik ima u privrednom društvu prenosiocu isključivo za akcije odnosno udele u privrednom društvu sticaocu, kao i nabavna cena akcija ili udela stečenih prenosom autorskog i srodnih prava i prava industrijske svojine koje su unete kao nenovčani ulog u kapital privrednog društva po osnovu kog je obveznik stekao pravo na poresko oslobođenje.

Uz član 12.

U članu 75. Zakona vrši se preciziranje u pogledu pozivanje na odgovarajuće odredbe Zakona.

Uz član 13.

U članu 79a Zakona vrši se izmena koja se odnosi na rok za obaveštavanje nadležnog poreskog organa o gubitku prava na poresko oslobođenje, na način da je u slučaju smanjenja osnovnog kapitala obveznik koji izgubi pravo na prethodno ostvareno oslobođenje po osnovu ulaganja novčanih sredstava koja su ostvarena prodajom digitalne imovine u osnovni kapital privrednog društva rezidenta Republike Srbije, dužan da o tome obavesti nadležni poreski organ u roku od 30 dana od dana gubitka prava.

Uz član 14.

Novododatim članom 79b Zakona uređuje se novo poresko oslobođenje u slučaju unosa autorskog i srodnih prava i prava industrijske svojine u kapital privrednog društva, na način da se obveznik koji autorsko i srodnata prava i prava industrijske svojine u celosti unese kao nenovčani ulog u kapital privrednog društva rezidenta Republike Srbije oslobađa poreza na kapitalni dobitak ostvaren tim prenosom.

Uz član 15.

U članu 87. Zakona uređuje se umanjenje dohotka za oporezivanje godišnjim porezom na dohodak građana za obveznike koji imaju manje od 40 godina života, tako da se obveznicima godišnjeg poreza na dohodak građana koji poslednjeg dana kalendarske godine za koju se utvrđuje godišnji porez na dohodak građana imaju manje od navršenih 40 godina života, godišnji zbir zarada, oporezivog prihoda od samostalne delatnosti i oporezivih prihoda od autorskog i srodnih prava i prava industrijske svojine dodatno umanjuje za iznos tri prosečne godišnje zarade po zaposlenom isplaćene u Republici Srbiji u godini za koju se utvrđuje porez.

Uz član 16.

U članu 88. Zakona se vrši tehnička izmena u vezi sa pozivanjem na odgovarajuću odredbu Zakona.

Uz član 17.

U članu 95. Zakona vrši se preciziranje u pogledu rokova za podnošenje poreske prijave.

Precizira se rok za podnošenje poreske prijave u slučaju kada obveznik ostvari prihod po osnovu prenosa investicionih jedinica po osnovu kojeg može da nastane kapitalni dobitak ili gubitak, na način da se umesto roka od 30 dana od dana kada je obveznik ostvario ili započeo ostvarivanje prihoda propisuje rok od 30 dana od isteka svakog kalendarskog polugodišta u kojem je izvršen prenos investicionih jedinica.

Pored toga, uređuje se rok za podnošenje poreske prijave u slučaju prenosa digitalne imovine po osnovu kog prenosa može da nastane kapitalni dobitak ili kapitalni gubitak, kao rok od 120 dana od isteka kvartala u kojem je ostvaren prihod po osnovu prenosa digitalne imovine.

Uz član 18.

Član 97. Zakona se briše iz razloga što je ovom odredbom bio propisan podzakonski akt čiji je period primene istekao (Pravilnik o obliku i sadržini poreske prijave za utvrđivanje poreza na prihode građana - „Službeni glasnik RS”, br. 39/01 i 46/01-ispravka).

Uz član 19.

U članu 99. Zakona vrši se preciziranje odredbe u vezi sa obračunavanjem i plaćanjem poreza po odbitku. Precizira se da obavezu obračunavanja i plaćanja poreza po odbitku ima i deo pravnog lica, odnosno poslovna jedinica nerezidentnog pravnog lica koja je registrovana kod nadležnog državnog organa.

Uz član 20.

U članu 109. Zakona vrši se preciziranje u pogledu obaveze podnošenja dokumentacije o unosu nenovčanog uloga u kapital privrednog društva prilikom podnošenja poreske prijave za svrhu utvrđivanja prava na poresko oslobođenje.

Uz član 21.

Prelazna odredba u vezi sa usklađivanjem neoporezivog iznosa zarade godišnjim indeksom potrošačkih cena.

Uz član 22.

Prelazna odredba koja se odnosi na način utvrđivanja smanjenja broja zaposlenih kao uslova za nastavak korišćenja olakšice za zaposlene kod poslodavca koji koristi poresku olakšicu iz člana 21ž Zakona.

Uz član 23.

Predlaže se da se prihod isplaćen preduzetniku ili preduzetniku paušalcu u smislu člana 31. Zakona, smatra prihodom od samostalne delatnosti bez obzira na prirodu njegovog odnosa sa nalogodavcem u smislu odredaba člana 85. Zakona, odnosno člana 9. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji, u slučaju kada taj preduzetnik ili preduzetnik paušalac postane kvalifikovano novozaposleno lice.

Uz član 24.

Odnosi se na utvrđivanje godišnjeg poreza za 2021. godinu.

Uz član 25.

Navodi se da će se podzakonski akti za izvršavanje ovog zakona doneti u roku od 120 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Uz član 26.

Precizira se početak primene ovog zakona.

Uz član 27.

Predlaže se da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljinjanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti dodatna sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. ANALIZA EFEKATA ZAKONA

Očekuje se da će po osnovu povećanja mesečnog neoporezivog iznosa zarade biti smanjeni prihodi po osnovu poreza na zarade u iznosu od 3 milijarde dinara, što se smatra opravdanim imajući u vidu efekte podsticanja zapošljavanja.

Ključna pitanja za analizu postojećeg stanja i pravilno definisanje promene koja se predlaže

1) Koji pokazatelji se prate u oblasti, koji su razlozi zbog kojih se ovi pokazatelji prate i koje su njihove vrednosti? Da li se u predmetnoj oblasti sprovodi ili se sprovodio dokument javne politike ili propis?

Predstaviti rezultate sprovođenja tog dokumenta javne politike ili propisa i obrazložiti zbog čega dobijeni rezultati nisu u skladu sa planiranim vrednostima.

Osnovni dokumenti javnih politika koji se sprovode su Fiskalna strategija za 2021. godinu sa projekcijama za 2022. i 2023. godinu („Službeni glasnik RS”, broj 142/20 - u daljem tekstu: Fiskalna strategija za 2021. godinu)/Fiskalna strategija za 2022. godinu sa projekcijama za 2023. i 2024. godinu (u daljem tekstu: Fiskalna strategija za 2022. godinu) i Program ekonomskih reformi za period od 2021. do 2023. godine. Pored njih sprovode se i Strategija zapošljavanja u Republici Srbiji za period od 2021. do 2026. godine („Službeni glasnik RS”, br. 18/21 i 36/21-ispravka) i Strategija o ekonomskim migracijama Republike Srbije za period 2021-2027. godine („Službeni glasnik RS”, broj 21/20).

U pogledu fiskalnog okvira za period od 2021. do 2023. godine predviđen je nastavak smanjenja ukupnog poreskog opterećenja rada čime se dodatno rastereće privreda, odnosno povećava konkurentnost privatnog sektora.

Izmene i dopune Zakona o porezu na dohodak građana u prethodnom periodu bile su, između ostalog, usmerene na smanjenje poreskog opterećenja prihoda koje fizička lica ostvare po osnovu rada. U tom smislu, u poslednje dve godine povećan je neoporezivi iznos zarade, i to 2019. godine Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak građana („Službeni glasnik RS”, broj 86/19) sa 15.300 na 16.300 dinara mesečno, a 2020. godine Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak građana („Službeni glasnik RS”, broj 153/20) sa 16.300 na 18.300 dinara mesečno. Povećanjem neoporezivog iznosa zarade smanjuje se osnovica poreza na zaradu pa i iznos poreza po tom osnovu. Na taj način obezbeđuje se manje fiskalno opterećenje prihoda koje fizička lica ostvare po osnovu rada.

U Fiskalnoj strategiji navedeno je da će fiskalna politika u narednom periodu biti fokusirana na nastavak smanjenja ukupnog poreskog opterećenja rada čime se dodatno rasterećuje privreda, odnosno povećava konkurentnost privatnog sektora.

Program ekonomskih reformi za period od 2021. do 2023. godine (u daljem tekstu: Program) sadrži srednjoročni okvir makroekonomske i fiskalne politike kao i detaljan prikaz strukturnih reformi koje treba da doprinesu povećanju konkurentnosti nacionalne ekonomije, stvaranju privrednog rasta i razvoja, kreiranju novih radnih mesta i uslova za bolji život građana.

Prema Programu, koji se u velikoj meri oslanja na Fiskalnu strategiju, strukturne reforme, u skladu sa smernicama Evropske komisije, organizovane su u osam ključnih oblasti: reforma tržišta energije i transporta; poljoprivreda, industrija i usluge; poslovni ambijent i borba protiv sive ekonomije; istraživanje, razvoj i inovacije i digitalna transformacija; reforme u oblasti ekonomskih integracija; obrazovanje i veštine; zapošljavanje i tržište rada i socijalna zaštita i uključivanje, uključujući zdravstvenu zaštitu, a prikazane su u 24 prioritetne strukturne reforme.

U Strategiji zapošljavanja navedeno je da je potrebno ostvariti kontinuitet u sprovođenju politike zapošljavanja, a kao jedan od ključnih problema koje je potrebno rešiti sprovođenjem ove strategije je i visoko poresko opterećenje zarada.

Strategijom o ekonomskim migracijama Republike Srbije za period 2021-2027. godine, pored stvaranja privrednog i društvenog ambijenta za usporavanje odlaska radno sposobnog stanovništva kao i privlačenja stranaca različitih obrazovnih profila u okviru opšteg cilja, utvrđeni su posebni ciljevi. Kao jedan od posebnih ciljeva navodi se unapređenje uslova života i rada u privrednom i društvenom sektoru za čije ispunjenje je potrebno, između ostalog, omogućavanje zapošljavanja kroz razvoj inovativnog preduzetništva i osnivanja malih i srednjih preduzeća, razvijanje ekonomije zasnovane na znanju i inovacijama kao i kreiranje olakšica za pokretanje sopstvenog biznisa. Pokazatelji koji se prate su, između ostalih, broj novootvorenih malih i srednjih preduzeća, broj novih radnih mesta, broj doseljenih stranaca.

Akcionim planom za period 2021-2023. godine za sprovođenje Strategije o ekonomskim migracijama Republike Srbije za period 2021-2027. godine, kao aktivnost za ostvarenje podsticajne mere u vidu unapređivanja kapaciteta tržišne ekonomije u skladu sa strateškim preporukama Evropske unije navedene su olakšice za zapošljavanje određenih kategorija fizičkih lica radi usporavanja odlaska u inostranstvo i podsticanje povratka visokoobrazovanih stručnjaka u Republiku Srbiju.

Predloženim izmenama i dopunama Zakona postigli bi se ciljevi koji su postavljeni u navedenim dokumentima javnih politika.

U cilju nastavka smanjenja ukupnog poreskog opterećenja rada predloženo je povećanje neoporezivog iznosa zarade sa 18.300 dinara na 19.300 dinara mesečno. Na ovaj način smanjuje se osnovica poreza na zaradu pa i iznos poreza po tom osnovu. Na taj način obezbeđuje se manje fiskalno opterećenje prihoda koje fizička lica ostvare po osnovu rada.

Kako bi se postigao kontinuitet u sprovođenju politike zapošljavanja, predloženim izmenama i dopunama zakona produžen je period primene postojećih

olakšica za zapošljavanje novih lica i predlaže se uvođenje novih olakšica. Poreske olakšice su usmerene na podsticanje zapošljavanja uopšte, a neke od njih su ciljano orijentisane na podsticanje zapošljavanja određenih kategorija lica, kao što su olakšica za pokretanje sopstvenog poslovanja koju mogu da koriste lica koja su završila školovanje, olakšica za zapošljavanje u vidu oslobođenja od plaćanja poreza po osnovu zarade osnivača novoosnovanog privrednog društva koje obavlja inovacionu delatnost, olakšica za poslodavce koji zaposle osoba sa invaliditetom koje pripadaju osetljivim i teže zapošljivim kategorijama lica.

Pored toga, predloženo je i produženje perioda primene olakšice u vidu umanjenja osnovice poreza po osnovu zarade novonastanjenog obveznika sa ciljem usporavanja odlaska u inostranstvo i podsticanje povratka visokoobrazovanih stručnjaka u Republiku Srbiju. Olakšicu u vidu umanjenja osnovice poreza za 70% može da koristi zaposleni novonastanjeni obveznik za period od pet godina od dana zaključenja ugovora o radu.

Uporedno sa produženjem perioda primene postojećih olakšica, u cilju podsticanja daljeg zapošljavanja predložene su i dve nove olakšice i to za poslodavca koji zapošjava nova lica i za poslodavca koji u okviru svoje delatnosti na teritoriji Republike Srbije obavljaju istraživanje i razvoj u slučaju kada zaposli lica koja su neposredno angažovana na poslovima istraživanja i razvoja, na način da poslodavac ima pravo na oslobođenje od plaćanja 70% obračunatog i obustavljenog poreza iz zarade novozaposlenog lica.

Predložena rešenja imaju za cilj nastavak smanjenja ukupnog poreskog opterećenja rada, povećanje zaposlenosti, stvaranje uslova za suzbijanje „sive ekonomije”, davanje podsticaja za istraživanje i razvoj i inovacije i stvaranje podsticajnog ambijenta za rast i razvoj.

2) Koji su važeći propisi i dokumenti javnih politika od značaja za promenu koja se predlaže i u čemu se taj značaj ogleda?

Osnovni dokumenti javnih politika koji su od značaja za predložene izmene i dopune su Fiskalna strategija za 2021. godinu/Fiskalna strategija za 2022. godinu i Program ekonomskih reformi za period od 2021. do 2023. godine.

Kako je i Fiskalnom strategijom za 2021. godinu i Fiskalnom strategijom za 2022. godinu predviđen nastavak smanjenja ukupnog poreskog opterećenja rada predloženo je povećanje neoporezivog iznosa zarade sa 18.300 dinara na 19. 300 dinara mesečno. Na ovaj način smanjuje se poreska osnovica, pa i iznos poreza , kao i poresko opterećenje po osnovu zarade, odnosno prihoda po osnovu rada.

U okviru strukturnih reformi u Programu ekonomskih reformi za period od 2021. do 2023. godine navedena je potreba za reformom u oblasti borbe protiv sive ekonomije. Producenjem perioda važenja postojećih olakšica i uvođenjem novih olakšica za zapošljavanje novozaposlenih lica daje se podsticaj zapošljavanju i postiže se efikasnija borba protiv sive ekonomije.

Postojeće olakšice su koncipirane na način da daju podsticaj zapošljavanju novih lica kroz umanjenje osnovice poreza za novonastanjene obveznike, povraćaj dela plaćenih poreza po osnovu zarade novozaposlenog lica, oslobođenja od plaćanja poreza po osnovu zarade osnivača koji su zaposleni u novoosnovanom privrednom društvu, kao i po osnovu zarade osnivača koji su zaposleni u svom novoosnovanom društvu koje obavlja inovacionu delatnost. Očekuje se da će nova olakšica za zapošljavanje lica u oblasti istraživanja i razvoja i nova olakšica za novozaposlena lica dati doprinos daljem podsticanju zapošljavanja. Na ovaj način se realizuje kontinuitet u sprovođenju politike zapošljavanja, što je navedeno u Strategiji zapošljavanja.

Producenje perioda primene olakšice u vidu umanjenja osnovice poreza po osnovu zarade novonastanjenog obveznika doprineće ostvarenju opšteg cilja koji je opredeljen Strategijom o ekonomskim migracijama Republike Srbije za period 2021-

2027. godine, a to je usporavanje odlaska radno sposobnog stanovništva iz Republike Srbije i privlačenje stranaca u Republiku Srbiju.

Sve navedene strategije su od značaja za izmene i dopune zakona, jer daju smernice u pogledu mera koje je potrebno definisati zakonskim izmenama.

3) Da li su uočeni problemi u oblasti i na koga se oni odnose?

Predstaviti uzroke i posledice problema.

Postojeće olakšice za zapošljavanje mogле bi da budu iskorišćene u većem obimu, pa je predloženo produženje perioda njihovog važenja. Izmenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak građana koje su izvršene 2019. godine uvedene su nove olakšice za zapošljavanje za poslodavce - novoosnovana privredna društva koja obavljuju inovacionu delatnost, po osnovu zarade osnivača koji su zaposleni u tim privrednim društvima, za poslodavce koji zasnuju radni odnos sa kvalifikovanim novozaposlenim licem i umanjenje poreske osnovice po osnovu zarade lica koja zasnuju radni odnos sa poslodavcem, kao novonastanjeni obveznici na teritoriji Republike Srbije i za kojima, kao licima sa posebnim stručnim znanjima, postoji potreba na domaćem tržištu rada. Smatramo da novouvedene olakšice zajedno sa dotadašnjim olakšicama mogu da budu u većem obimu iskorišćene nego u prethodnom periodu, te da je iz tog razloga potrebno dalje angažovanje u cilju podsticanja uključivanja većeg broja poslodavaca u korišćenje poreskih olakšica.

4) Koja se promena predlaže? Da li je promena zaista neophodna i u kom obimu?

Predlaže se povećanje neoporezivog iznosa zarade sa 18.300 dinara na 19.300 dinara mesečno, što će dovesti do smanjenja fiskalnog opterećenja prihoda po osnovu rada.

Pored toga, predlaže se uvođenje novih olakšica za zapošljavanje. Prva se odnosi na poslodavca koji zasnuje radni odnos sa novozaposlenim licem, na način da se poslodavac oslobođa obaveze plaćanja 70% obračunatog i obustavljenog poreza iz zarade novozaposlenog lica za zaradu isplaćenu zaključno sa 31. decembrom 2024. godine. Pored ove olakšice predložena je i nova olakšica za poslodavca po osnovu zarade lica koja su neposredno angažovana na poslovima istraživanja i razvoja, na način da poslodavac koji u okviru svoje delatnosti na teritoriji Republike Srbije obavlja istraživanje i razvoj oslobođa se obaveze plaćanja 70% obračunatog i obustavljenog poreza iz zarade lica koja su neposredno angažovana na poslovima istraživanja i razvoja, srazmerno vremenu koje takva lica provedu na poslovima istraživanja ili razvoja u odnosu na puno radno vreme.

Takođe, predloženo je novo poresko oslobođenje u slučaju unosa autorskog i srodnih prava i prava industrijske svojine u kapital privrednog društva, na način da se obveznik koji autorsko i srodna prava i prava industrijske svojine u celosti unese kao nenovčani ulog u kapital privrednog društva rezidenta Republike Srbije oslobođa poreza na kapitalni dobitak ostvaren tim prenosom.

U okviru odredaba kojima je uređeno oporezivanje godišnjim porezom na dohodak građana predloženo je umanjenje dohotka za oporezivanje godišnjim porezom na dohodak građana za obveznike koji imaju manje od 40 godina života, tako da se obveznicima godišnjeg poreza na dohodak građana koji poslednjeg dana kalendarske godine za koju se utvrđuje godišnji porez na dohodak građana imaju manje od navršenih 40 godina života, godišnji zbir prihoda dodatno umanjuje za iznos tri prosečne godišnje zarade po zaposlenom isplaćene u Republici u godini za koju se utvrđuje porez.

Smatramo da su predložene izmene neophodne za razvoj podsticajnog poslovnog ambijenta, u smislu održavanja kontinuiteta u sprovođenju politike

zapošljavanja, stvaranje podsticajnih uslova za poslovanje privrednih subjekata na polju inovacija, istraživanja i razvoja i stvaranje podsticajne atmosfere za zadržavanje domaćeg radno aktivnog stanovništva i privlačenja visokokvalifikovanih stranaca za zapošljavanje na teritoriji Republike Srbije.

- 5) Na koje ciljne grupe će uticati predložena izmena? Utvrditi i predstaviti ciljne grupe na koje će promena imati neposredan odnosno posredan uticaj.

Predložena rešenja uticaće na poslodavce kao i na fizička lica koja nisu zaposlena i radno angažovana.

Kroz povećanje neoporezivog iznosa zarade stvorice se uslovi za dalje fiskalno rasterećenje zarade, čime se stvaraju prepostavke za stimulisanje novih zapošljavanja i smanjenja nezaposlenosti.

Takođe, produženjem postojećih i uvođenjem novih poreskih olakšica poslodavcima iz privatnog sektora daje se mogućnost da nastave sa korišćenjem postojećih fiskalnih podsticaja, odnosno da započnu sa korišćenjem novih olakšica, a sve u cilju stvaranja prepostavki kako bi se investiralo u radna mesta i zapošljavalo više lica.

Predložena rešenja će uticati na lica koja investiraju u kapital privrednog društva, imajući u vidu da se predlaže oslobođenje od poreza na kapitalni dobitak koji obveznik ostvari po osnovu prenosa autorskog i srodnih prava i prava industrijske svojine u kapital privrednog društva rezidenta Republike.

- 6) Da li postoje važeći dokumenti javnih politika kojima bi se mogla ostvariti željena promena i o kojim dokumentima se radi?

Ne postoje važeći dokumenti javnih politika kojima bi se mogla u potpunosti ostvariti promena predložena ovim zakonom.

- 7) Da li je promenu moguće ostvariti primenom važećih propisa?

S obzirom da se radi o zakonskoj materiji, određena postojeća zakonska rešenja jedino je i moguće menjati i dopunjavati donošenjem zakona. Primenom važećih propisa nemoguće je ostvarivanje željenih izmena u potpunosti, što je i razlog za donošenje ovog zakona.

- 8) Kvantitativno (numerički, statistički) predstaviti očekivane trendove u predmetnoj oblasti, ukoliko se odustane od intervencije (status quo).

U slučaju nedonošenja ovog zakona bilo bi onemogućeno dalje fiskalno rasterećenje poreskih obveznika i stvaranje podsticajnog okruženja za poslovanje privrednih subjekata.

- 9) Kakvo je iskustvo u ostvarivanju ovakvih promena u poređenju sa iskustvom drugih država, odnosno lokalnih samouprava (ako je reč o javnoj politici ili aktu lokalne samouprave)?

U ovom trenutku nije moguće primeniti iskustvo drugih država, imajući u vidu da se radi o doprinosu stvaranju podsticajnog okruženja za poslovanje privrednih subjekata setom različitih olakšica i oslobođenja koje su prilagođene potrebama domaćeg privrednog ambijenta.

Ključna pitanja za utvrđivanje ciljeva

1) Zbog čega je neophodno postići željenu promenu na nivou društva? (odgovorom na ovo pitanje definiše se opšti cilj).

Kao glavni ciljevi i smernice ekonomске politike u narednom periodu, imajući u vidu pomenuta osnovna dokumenta javne politike, opredeljeno je da će fiskalna politika u narednom periodu biti fokusirana na nastavak smanjenja ukupnog poreskog opterećenja rada čime se dodatno rastereće privreda, odnosno povećava konkurentnost privatnog sektora. Mere fiskalne prirode koje su obuhvaćene kroz predložene izmene zakona predstavljaju aktivnosti čiji normativni okvir treba da stvori uslove za planirano stvaranje povoljnog poslovног ambijenta za poslovanje privrednih subjekata i povećanje zaposlenosti.

2) Šta se predmetnom promenom želi postići? (odgovorom na ovo pitanje definišu se posebni ciljevi, čije postizanje treba da dovode do ostvarenja opштег cilja. U odnosu na posebne ciljeve, formulišu se mere za njihovo postizanje).

Predmetnom promenom je potrebno doprineti dodatnom rasterećenju privrede, povećanju konkurentnosti nacionalne ekonomije, stvaranju uslova za privredni rast i razvoj, kreiranje novih radnih mesta, borbi protiv sive ekonomije, podsticanju ulaganja u istraživanje, razvoj i inovacije, usporavanju odlaska radno sposobnog stanovništva i privlačenju visokokvalifikovanih stranaca.

Kao jedan od posebnih ciljeva javnih politika, navodi se unapređenje uslova života i rada u privrednom i društvenom sektoru za čije ispunjenje je potrebno, između ostalog, omogućavanje zapošljavanja kroz razvoj inovativnog preduzetništva i osnivanja malih i srednjih preduzeća, razvijanje ekonomije zasnovane na znanju i inovacijama kao i kreiranje olakšica za pokretanje sopstvenog biznisa. Pokazatelji koji se prate su, između ostalih, broj novootvorenih malih i srednjih preduzeća, broj novih radnih mesta, broj doseljenih stranaca. S tim u vezi, na osnovu dostupnih podataka, broj novoosnovanih privrednih subjekata u devet meseci 2021. godini, je oko 33.000 i ima trend rasta u odnosu na broj zaposlenih u istom periodu 2020. godine, kojih je bilo oko 28.000. U periodu 2020. godine poreske olakšice za zapošljavanje korišćene su za oko 28.000 novozaposlenih, a za prvi šest meseci 2021. godine za oko 25.000 novozaposlenih.

Kako bi se nastavio trend rasta broja lica koja zasnivaju radni odnos, predloženim izmenama zakona uvode se nove podsticajne mere kojima se definišu novi uslovi kako bi se na optimalan način proširio obuhvat lica koja mogu biti obuhvaćena tim merama, bilo da se odnose na poslodavce ili potencijalna novozaposlena lica.

3) Da li su opšti i posebni ciljevi usklađeni sa važećim dokumentima javnih politika i postojećim pravnim okvirom, a pre svega sa prioritetnim ciljevima Vlade?

Opšti i posebni ciljevi su usklađeni sa važećim dokumentima javnih politika, i to prvenstveno sa Fiskalnom strategijom za 2021. godinu/Fiskalnom strategijom za 2022. godinu, Programom ekonomskih reformi za period od 2021. do 2023. godine, Strategijom zapošljavanja u Republici Srbiji za period od 2021. do 2026. godine i Strategijom o ekonomskim migracijama Republike Srbije za period 2021-2027. godine.

4) Na osnovu kojih pokazatelia učinka će biti moguće utvrditi da li je došlo do ostvarivanja opštih odnosno posebnih ciljeva?

Ostvarivanje opštih odnosno posebnih ciljeva koji žele da se postignu će moći da se oceni praćenjem kretanja zaposlenosti, brojem osnovanih privrednih subjekata koji se bave inovacionim delatnostima, istraživanjem i razvojem, brojem poslodavaca koji prvi put započinju sa korišćenjem olakšica i oslobođenja.

Ključna pitanja za identifikovanje opcija javnih politika

- 1) Koje relevantne opcije (alternativne mere, odnosno grupe mera) za ostvarenje cilja su uzete u razmatranje? Da li je razmatrana „status quo“ opcija?

„Status quo“ opcija nije razmatrana, imajući u vidu da je potrebno dalje fiskalno rasterećenje poreskih obveznika i stvaranje podsticajnog okruženja za poslovanje privrednih subjekata. U odabiru opcija tražilo se najoptimalnije rešenje za ostvarenje postavljenih ciljeva.

- 2) Da li su, pored regulatornih mera, identifikovane i druge opcije za postizanje željene promene i analizirani njihovi potencijalni efekti?

S obzirom na to da su predložena rešenja normativnog karaktera ne postoji mogućnost da se postavljeni ciljevi ostvare bez donošenja zakona, pa nisu razmatrane druge opcije.

- 3) Da li su, pored restriktivnih mera (zabrane, ograničenja, sankcije i slično) ispitane i podsticajne mere za postizanje posebnog cilja?

Sve predložene izmene su podsticajnog karaktera. Producenjem postojećih olakšica i uvođenjem novih dao bi se dodatni podsticaj poslodavcima da zapošljavaju nova lica. Povećanjem neoporezivog dela zarade smanjilo bi se poresko opterećenje zarada, a predloženim podsticajima koji su namenjeni poslodavcima koji posluju na polju inovacija, istraživanja i razvoja postiglo bi se podizanje konkurentnosti domaće tehnologije.

- 4) Da li su u okviru razmatranih opcija identifikovane institucionalno upravljačko organizacione mere koje je neophodno sprovesti da bi se postigli posebni ciljevi?

U okviru predloženih rešenja nisu identifikovane institucionalno upravljačko organizacione mere.

- 5) Da li se promena može postići kroz sprovođenje informativno-edukativnih mera?

S obzirom da se radi o zakonskoj materiji, određena postojeća zakonska rešenja jedino je i moguće menjati i dopunjavati donošenjem zakona. Promena se ne može postići sprovođenjem informativno-edukativnih mera.

- 6) Da li ciljne grupe i druge zainteresovane strane iz civilnog i privatnog sektora mogu da budu uključene u proces sprovođenja javne politike, odnosno propisa ili se problem može rešiti isključivo intervencijom javnog sektora?

Imajući u vidu da su predložena rešenja normativna materija, nema mogućnosti da se željeni ciljevi postignu bez donošenja zakona, odnosno bez intervencije javnog sektora.

7) Da li postoje raspoloživi, odnosno potencijalni resursi za sprovođenje identifikovanih opcija?

Nadležni organi poseduju resurse za sprovođenje predloženih izmena.

8) Koja opcija je izabrana za sprovođenje i na osnovu čega je procenjeno da će se tom opcijom postići željena promena i ostvarenje utvrđenih ciljeva?

Smanjenjem fiskalnog opterećenja prihoda po osnovu rada i uvođenjem podsticajnih mera postiglo bi se dalje stvaranje povoljnog ambijenta za poslovanje privrednih subjekata.

Ključna pitanja za analizu finansijskih efekata

1) Kakve će efekte izabrana opcija imati na javne prihode i rashode u srednjem i dugom roku?

Povećanje neoporezivog cenzusa će imati negativan efekat na prihode od poreza na zarade, ali se očekuje da kroz povećanje zarada i rast zaposlenosti i s tim u vezi plaćanjem javnih prihoda bude nadoknađen ovaj gubitak.

2) Da li je finansijske resurse za sprovođenje izabrane opcije potrebno obezbediti u budžetu, ili iz drugih izvora finansiranja i kojih?

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti dodatna sredstva u budžetu Republike Srbije.

3) Kako će sprovođenje izabrane opcije uticati na međunarodne finansijske obaveze?

/

4) Koliki su procenjeni troškovi uvođenja promena koji proističu iz sprovođenja izabrane opcije (osnivanje novih institucija, restrukturiranje postojećih institucija i obuka državnih službenika) iskazani u kategorijama kapitalnih troškova, tekućih troškova i zarada?

/

5) Da li je moguće finansirati rashode izabrane opcije kroz redistribuciju postojećih sredstava?

/

6) Kakvi će biti efekti sprovođenja izabrane opcije na rashode drugih institucija?

/

Ključna pitanja za analizu ekonomskih efekata

1) Koje troškove i koristi (materijalne i nematerijalne) će izabrana opcija prouzrokovati privredi, pojedinoj grani, odnosno određenoj kategoriji privrednih subjekata?

Predloženo rešenje u delu povećanja neoporezivog iznosa zarade imaće za posledicu smanjenje troškova u privredi jer se primenom te mera omogućava manje fiskalno opterećenje prihoda po osnovu rada.

Pored toga, predloženim novim olakšicama u delu oslobođenja od plaćanja poreza po osnovu zapošljavanja određenih kategorija zaposlenih takođe će se uticati na smanjenje troškova u privredi, tj. za poslodavce koji budu koristili te mere.

2) Da li izabrana opcija utiče na konkurentnost privrednih subjekata na domaćem i inostranom tržištu (uključujući i efekte na konkurentnost cena) i na koji način?

Smanjenjem fiskalnog opterećenja prihoda po osnovu rada i produženjem perioda primene postojećih olakšica i uvođenjem novih olakšica za zapošljavanje poslodavci će imati manji trošak poslovanja, što bi trebalo da ima povoljan efekat na konkurentnost privrednih subjekata na domaćem i inostranom tržištu.

3) Da li izabrane opcije utiču na uslove konkurenциje i na koji način?

Predložene izmene bi trebalo da imaju povoljan uticaj na konkurentnost privrednih subjekata na domaćem i inostranom tržištu.

4) Da li izabrana opcija utiče na transfer tehnologije i/ili primenu tehničko-tehnoloških, organizacionih i poslovnih inovacija i na koji način?

Predložene olakšice i oslobođenja bi trebalo da podsticajno utiču na razvoj inovacionih delatnosti, kao i delatnosti istraživanja i razvoja.

5) Da li izabrana opcija utiče na društveno bogatstvo i njegovu raspodelu i na koji način?

/

6) Kakve će efekte izabrana opcija imati na kvalitet i status radne snage (prava, obaveze i odgovornosti), kao i prava, obaveze i odgovornosti poslodavaca?

Predmetnim zakonom ne uređuje se radnopravni status zaposlenih i poslodavaca.

Jedan od ciljeva izmena i dopuna zakona je borba protiv „sive ekonomije”, odnosno stvaranje uslova za efikasnije suzbijanje nelegalnog rada fizičkih lica podsticanjem zapošljavanja. Postojeće olakšice za zapošljavanje kojima je produžen period primene i novouvedene olakšice pomoći će u ostvarenju tog cilja.

Ključna pitanja za analizu efekata na društvo

1) Kolike troškove i koristi (materijalne i nematerijalne) će izabrana opcija prouzrokovati građanima?

Predložena zakonska rešenja ne stvaraju dodatne troškove građanima i privredi.

Predloženo rešenje u delu povećanja neoporezivog iznosa zarade imaće za posledicu smanjenje troškova u privredi jer se primenom te mera omogućava manje fiskalno opterećenje prihoda po osnovu rada.

Pored toga, predloženim novim olakšicama u delu oslobođenja od plaćanja poreza po osnovu zapošljavanja određenih kategorija zaposlenih takođe će se uticati na smanjenje troškova u privredi, tj. za poslodavce koji budu koristili te mere.

2) Da li će efekti realizacije izabrane opcije štetno uticati na neku specifičnu grupu populacije i da li će to negativno uticati na uspešno sprovođenje te opcije, kao i koje mere treba preuzeti da bi se ovi rizici sveli na minimum?

Predložena rešenja nisu koncipirana tako da podstiču neku specifičnu grupu populacije i imaju za cilj razvoj povoljnog poslovног ambijenta za poslovanje privrednih subjekata.

3) Na koje društvene grupe, a posebno na koje osjetljive društvene grupe, bi uticale mere izabrane opcije i kako bi se taj uticaj ogledao (pre svega na siromašne i socijalno isključene pojedince i grupe, kao što su osobe sa invaliditetom, deca, mlađi, žene, stariji preko 65 godina, pripadnici romske nacionalne manjine, neobrazovani, nezaposleni, izbegla i interna raseljena lica i stanovništvo ruralnih sredina i druge osjetljive društvene grupe)?

/

4) Da li bi i na koji način izabrana opcija uticala na tržište rada i zapošljavanje, kao i na uslove za rad (npr. promene u stopama zaposlenosti, otpuštanje tehnoloških viškova, ukinuta ili novoformirana radna mesta, postojeća prava i obaveze radnika, potrebe za prekvalifikacijama ili dodatnim obukama koje nameće tržište rada, rodnu ravnopravnost, ranjive grupe i oblike njihovog zapošljavanja i slično)?

Predložena rešenja ne stvaraju troškove ni građanima ni privredi, s obzirom da imaju za cilj dalje stvaranje uslova za priliv investicija, zapošljavanje i privredni rast kroz obezbeđivanje povoljnijih uslova privređivanja rasterećenjem privrednih subjekata.

Pozitivne posledice donošenja ovog zakona odnose se na stvaranje uslova za zapošljavanje novih kategorija zaposlenih, posebno u oblasti inovacionih delatnosti i onih u kojima je izražena potreba zapošljavanja lica sa posebnim stručnim znanjima.

Pored toga, predloženim rešenjima podstiče se legalno zapošljavanje i samim tim poboljšanje položaja lica koja su nezaposlena.

5) Da li izabrane opcije omogućavaju ravnopravan tretman, ili dovode do direktnе ili indirektnе diskriminacije različitih kategorija lica (npr. na osnovu nacionalne pripadnosti, etničkog porekla, jezika, pola, rodnog identiteta, invaliditeta, starosne dobi, seksualne orientacije, bračnog statusa ili drugih ličnih svojstava)?

Predložena rešenja omogućavaju ravnopravan tretman i ne dovode do diskriminacije.

6) Da li bi izabrana opcija mogla da utiče na cene roba i usluga i životni standard stanovništva, na koji način i u kojem obimu?

/

7) Da li bi se realizacijom izabranih opcija pozitivno uticalo na promenu socijalne situacije u nekom određenom regionu ili okrugu i na koji način?

Predložena rešenja nisu koncipirana tako da podstiču razvoj određenog regiona, već tako da se primenjuju na celokupnoj teritoriji Republike Srbije.

8) Da li bi se realizacijom izabrane opcije uticalo na promene u finansiranju, kvalitetu ili dostupnosti sistema socijalne zaštite, zdravstvenog sistema ili sistema

obrazovanja, posebno u smislu jednakog pristupa uslugama i pravima za osetljive grupe i na koji način?

Ne očekuje se uticaj na promene u finansiranju, kvalitetu ili dostupnosti sistema socijalne zaštite, zdravstvenog sistema ili sistema obrazovanja.

Ključna pitanja za analizu upravljačkih efekata

1) Da li se izabranom opcijom uvode organizacione, upravljačke ili institucionalne promene i koje su to promene?

Izabranom opcijom ne uvode se organizacione, upravljačke ili institucionalne promene.

2) Da li postojeća javna uprava ima kapacitet za sprovođenje izabrane opcije (uključujući i kvalitet i kvantitet raspoloživih kapaciteta) i da li je potrebno preduzeti određene mere za poboljšanje tih kapaciteta?

Poreska uprava ima kapacitet za sprovođenje izabrane opcije. Sektor Poreske uprave koji je nadležan za informacione i komunikacione tehnologije može potrebno proširenje softvera ka pokrije iz redovnih sredstava namenjenih za održavanje.

Postoji određena potreba za dodatnim angažovanjem zaposlenih, a imajući u vidu i druge nadležnosti Poreske uprave. Takođe, potrebna je i obuka zaposlenih za primenu novih zakonskih rešenja, koja se inače sprovodi po donošenju zakona a u cilju pravilne i jednoobrazne primene poreskih propisa, i realizuje se u okviru redovnih aktivnosti sektora nadležnog za pružanje usluga poreskim obveznicima i edukaciju.

3) Da li je za realizaciju izabrane opcije bilo potrebno izvršiti restrukturiranje postojećeg državnog organa, odnosno drugog subjekta javnog sektora (npr. proširenje, ukidanje, promene funkcija/hijerarhije, unapređenje tehničkih i ljudskih kapaciteta i sl.) i u kojem vremenskom periodu je to potrebno sprovesti?

Za realizaciju nije bilo potrebno izvršiti restrukturiranje postojećeg državnog organa, odnosno drugog subjekta javnog sektora.

4) Da li je izabrana opcija u saglasnosti sa važećim propisima, međunarodnim sporazumima i usvojenim dokumentima javnih politika?

Izabrana opcija je u saglasnosti sa važećim propisima, međunarodnim sporazumima i usvojenim dokumentima javnih politika.

5) Da li izabrana opcija utiče na vladavinu prava i bezbednost?

Izabranom opcijom povećava se pravna sigurnost obveznika. Definisanjem jasnih uslova za ostvarivanje olakšica za zapošljavanje i podsticajnih mera po osnovu ulaganja određene imovine fizičkih lica u privredna društva, doprinosi se većoj pravnoj sigurnosti poreskih obveznika i izvesnosti u pogledu elemenata poreskopravnog odnosa.

6) Da li izabrana opcija utiče na odgovornost i transparentnost rada javne uprave i na koji način?

Izabrana opcija, kojom se jasno uređuje ostvarivanje prava i obaveza poreskih obveznika u delu poreskih podsticaja, rokova za podnošenje poreskih prijava, načina utvrđivanja visine poreske obaveze, utiče na odgovornost i transparentnost rada javne uprave koja u pogledu prava i obaveze iz poreskopravnog odnosa primenjuje odredbe zakona i drugih propisa saglasno načelu zakonitosti.

7) Koje dodatne mere treba sprovesti i koliko vremena će biti potrebno da se sprovede izabrana opcija i obezbedi njenu kasnije dosledno sprovođenje, odnosno njena održivost?

Potrebno je izvršiti izmene i dopune aplikativnih softvera za podnošenje i administraciju poreskih prijava i za primenu izmena od strane zaposlenih radnika, kao i sačinjavanje odgovarajućih uputstava, instrukcija i dr.

Ključna pitanja za analizu rizika

1) Da li je za sprovođenje izabrane opcije obezbeđena podrška svih ključnih zainteresovanih strana i ciljnih grupa? Da li je sprovođenje izabrane opcije prioritet za donosioce odluka u narednom periodu (Narodnu skupštinu, Vladu, državne organe i slično)?

Predložena rešenja imaju za cilj dalje stvaranje uslova za priliv investicija, zapošljavanje i privredni rast kroz obezbeđivanje povoljnijih uslova privređivanja rasterećenjem privrednih subjekata. Pozitivne posledice donošenja ovog zakona odnose se na stvaranje uslova za zapošljavanje novih kategorija zaposlenih, posebno u oblasti inovacionih delatnosti i onih u kojima je izražena potreba zapošljavanja lica sa posebnim stručnim znanjima. Pored toga, predloženim rešenjima podstiče se legalno zapošljavanje i samim tim poboljšanje položaja lica koja su nezaposlena.

2) Da li su obezbeđena finansijska sredstva za sprovođenje izabrane opcije? Da li je za sprovođenje izabrane opcije obezbeđeno dovoljno vremena za sprovođenje postupka javne nabavke ukoliko je ona potrebna?

/

2) Da li postoji još neki rizik za sprovođenje izabrane opcije?

/

Informacije o sprovedenim konsultacijama:

U pogledu primene predloženih zakonskih rešenja u toku izrade Nacrta zakona izvršene su konsultacije sa Poreskom upravom, kao relevantnim organom državne uprave od koje je dobijeno pozitivno mišljenje.

Ovaj zakon je u postupku pripreme dostavljen nadležnim ministarstvima i drugim nadležnim organima, tako da je zainteresovanim stranama pružena prilika da se izjasne o predloženom zakonu.

Informacije o bitnim elementima administrativnog postupka koji se uređuje propisom:

U vezi sa informacijama o bitnim elementima administrativnog postupka koji se uređuje propisom, prilaže se popunjeni obrasci.

**VI. PREGLED ODREDABA ZAKONA O POREZU NA DOHODAK GRAĐANA
KOJE SE MENjAJU, ODNOSNO DOPUNjUJU**

Član 9.

Ne plaća se porez na dohodak građana na primanja ostvarena po osnovu:

- 1) propisa o pravima ratnih invalida;
- 2) primanja, osim naknade zarade (plate), koja se ostvaruju u skladu sa zakonom kojim se uređuje finansijska podrška porodici sa decom;
- 3) naknada za pomoć i negu drugog lica i naknada za telesno oštećenje;
- 4) naknada za vreme nezaposlenosti i druge vrste naknada koje, u okviru programa i mera aktivne politike zapošljavanja, plaća Nacionalna služba za zapošljavanje u skladu sa zakonom kojim se uređuje zapošljavanje i osiguranje za slučaj nezaposlenosti;
- 5) usluga socijalne zaštite i materijalne podrške u skladu sa zakonom kojim se uređuje socijalna zaštita;
- 6) naknada iz zdravstvenog osiguranja, osim naknade zarade (plate);
- 7) naknada iz osiguranja imovine, izuzev naknada iz osiguranja za izmaklu korist, kao i naknada iz osiguranja lica kojima se nadoknađuje pretrpljena šteta, ukoliko ona nije nadoknađena od štetnika;
- 8) naknada materijalne i nematerijalne štete, izuzev naknade za izmaklu korist i naknade zarade (plate), odnosno naknade za izgubljenu zaradu (platu);
- 9) pomoći koju u slučaju smrti zaposlenog ili penzionisanog zaposlenog, poslodavac isplaćuje članu njegove porodice - do 70.696 dinara;
- 10) pomoći zbog uništenja ili oštećenja imovine usled elementarnih nepogoda ili drugih vanrednih događaja;
- 11) organizovane socijalne i humanitarne pomoći;
- 12) stipendija i kredita učenika i studenata - u mesečnom iznosu do 30.967 dinara;
- 13) naknade za ishranu - hranarine koju sportistima amaterima isplaćuju amaterski sportski klubovi, u skladu sa zakonom kojim se uređuje sport - u mesečnom iznosu do 10.100 dinara;
- 14) naknada i nagrada za rad osuđenih lica i maloletnih učinilaca krivičnih dela, saglasno zakonu kojim se uređuje izvršenje krivičnih sankcija;
- 15) naknada i nagrada za rad pacijenata u psihijatrijskim ustanovama;
- 16) uplate doprinosa za obavezno socijalno osiguranje koje je privredno društvo dužno da plati za osnivača, odnosno svog člana u skladu sa zakonom kojim se uređuju doprinosi za obavezno socijalno osiguranje;
- 17) penzija, naknada uz penziju i invalidnina koje se ostvaruju po osnovu prava iz obaveznog penzijskog i invalidskog osiguranja, odnosno vojnog osiguranja;
- 18) otpremnine kod odlaska u penziju - do iznosa koji je kao najniži utvrđen zakonom kojim se uređuje rad, odnosno radni odnosi;
- 19) otpremnine, odnosno novčane naknade koje poslodavac isplaćuje zaposlenom za čijim je radom prestala potreba u skladu sa zakonom kojim se uređuje rad, odnosno radni odnosi, odnosno zaposlenom koji radi na poslovima za koje više ne postoji potreba ili postoji potreba smanjenja broja izvršilaca u skladu sa zakonom kojim se uređuje način određivanja maksimalnog broja zaposlenih u javnom sektoru - do iznosa koji je kao najniži utvrđen tim zakonima;
- 20) otpremnina OTPREMNINE koja se isplaćuje licu kome prestaje radni odnos u procesu rešavanja viška zaposlenih u postupku privatizacije u skladu sa aktom Vlade kojim se utvrđuje program za rešavanje viška zaposlenih u postupku privatizacije - do iznosa utvrđenog tim programom;
- 21) naknada za rad hranitelja i naknada za izdržavanje korisnika u hraniteljskoj porodici;

22) naknada koje se, u skladu sa propisima kojima se uređuje Vojska Srbije, isplaćuju vojnicima na služenju vojnog roka, učenicima i kadetima vojnoškolske ustanove i licima na drugom stručnom osposobljavanju za oficire i podoficire;

23) ~~naknade NAKNADA~~ koje se, u skladu sa propisima kojima se uređuju unutrašnji poslovi, isplaćuju studentima visokoškolske ustanove osnovane za ostvarivanje studijskih programa za potrebe policijskog obrazovanja;

~~23a) naknade koje, u skladu sa zakonom kojim se uređuje dualno obrazovanje, kao materijalno i finansijsko obezbeđenje učenika ostvaruju učenici koji obavljaju učenje kroz rad;~~

23A) NAKNADA KOJE, U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE DUALNO OBRAZOVANJE, ODNOSNO ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE DUALNI MODEL STUDIJA, KAO MATERIJALNO I FINANSIJSKO OBEZBEĐENJE OSTVARUJU UČENICI, ODNOSNO STUDENTI KOJI OBAVLJAJU UČENJE KROZ RAD;

24) premija, subvencija, regresa i drugih sredstava koja se u svrhu podsticanja razvoja poljoprivrede, iz budžeta Republike, autonomne pokrajine i lokalne samouprave plaćaju, odnosno isplaćuju na poseban namenski račun nosiocu porodičnog poljoprivrednog gazdinstva koji je upisan u registar poljoprivrednih gazdinstava u skladu sa propisima koji uređuju tu oblast;

25) PDV nadoknade, u skladu sa zakonom kojim se uređuje porez na dodatu vrednost;

26) nagrada učenicima i studentima ostvarenim za postignute rezultate tokom školovanja i obrazovanja, kao i osvojenih na međunarodnim takmičenjima i takmičenjima u okviru obrazovnog sistema;

27) naknade troškova volontiranja koju ostvaruje volonter, u skladu sa zakonom kojim se uređuje volontiranje;

28) novčane pomoći fizičkim licima koja nisu u radnom odnosu kod davaoca koja služi za lečenje u zemlji ili inostranstvu, u visini stvarnih troškova lečenja, dokumentovano računima zdravstvene ustanove koja je lečenje izvršila, kao i dokumentovani troškovi prevoza i smeštaja za potrebe lečenja tog lica;

29) naknada za rad članova izbornih komisija, osim članova Republičke izborne komisije, biračkih i glasačkih odbora za sprovođenje neposrednih izbora i drugih oblika neposrednog izjašnjavanja građana, kao i naknada za rad na popisu stanovništva - do 5.423 dinara u okviru istog izbornog ciklusa, odnosno popisa stanovništva;

30) novčane pomoći fizičkim licima koja nisu zaposlena kod davaoca, a koja ne predstavlja ekvivalent za neki njihov rad, odnosno protivuslugu ili protivčinidbu za neku njihovu aktivnost u odnosu na davaoca - u iznosu do 13.420 dinara godišnje, ostvarene od jednog isplatioca;

31) naknade troškova boravka fizičkim licima koja učestvuju u programima Evropske unije i drugih međunarodnih organizacija u oblasti obrazovanja, obuka, sporta, rada sa mladima, nauke, istraživanja i inovacija, isplaćene u skladu sa navedenim programima, a najviše do iznosa od 103.225 dinara za troškove na mesečnom nivou.

Ostvarivanje prava na poresko oslobođenje za primanja iz stava 1. tač. 10), 11), 12), 13), 28) i 30) ovog člana bliže uređuje ministar nadležan za poslove finansija (u daljem tekstu: ministar).

Član 15a

Osnovicu poreza na zarade iz čl. 13. do 14b ovog zakona čini isplaćena, odnosno ostvarena zarada.

Osnovicu poreza na zarade čini zarada iz člana 13. st. 1. i 3, čl. 14. do 14b i člana 15b ovog zakona, umanjena za iznos od ~~18.300~~ dinara 19.300 DINARA mesečno za lice koje radi sa punim radnim vremenom.

Za lice koje radi sa nepunim radnim vremenom, umanjenje iz stava 2. ovog člana je srazmerno radnom vremenu tog lica u odnosu na puno radno vreme.

Kad lice ostvaruje puno radno vreme kod dva ili više poslodavaca, umanjenje iz stava 2. ovog člana vrši svaki poslodavac srazmerno radnom vremenu kod poslodavca u odnosu na puno radno vreme, s tim što ukupno umanjenje iznosi ~~18.300 dinara~~ 19.300 DINARA mesečno.

Kad lice ostvaruje nepuno radno vreme kod dva ili više poslodavaca, svaki poslodavac vrši umanjenje srazmerno radnom vremenu kod poslodavca u odnosu na ukupno radno vreme, s tim što zbir umanjenja mora biti manji od ~~18.300 dinara~~ 19.300 DINARA mesečno, odnosno srazmerno ukupnom radnom vremenu lica u odnosu na puno radno vreme.

Izuzetno od st. 1. do 5. ovog člana, osnovicu poreza na zarade lica za koje domaće pravno lice plaća porez saglasno članu 99. stav 3. ovog zakona, čini iznos koji je domaće pravno lice isplatilo poslodavcu iz druge države kao naknadu troškova za rad lica koje je upućeno, odnosno poslatno na rad kod domaćeg pravnog lica.

Način i postupak obračunavanja poreza na zarade iz st. 2. do 5. ovog člana i dostavljanje podataka Poreskoj upravi bliže uređuje ministar.

Član 21v

Poslodavac - pravno lice, preduzetnik, preduzetnik paušalac ili preduzetnik poljoprivrednik, koji zaposli novo lice ima pravo na povraćaj dela plaćenog poreza na zaradu za novozaposleno lice, isplaćenu zaključno sa 31. decembrom ~~2021. godine~~ 2022. GODINE.

Novozaposlenim licem iz stava 1. ovog člana smatra se lice sa kojim je poslodavac zaključio ugovor o radu u skladu sa zakonom kojim se uređuju radni odnosi, koje je prijavio na obavezno socijalno osiguranje u Centralni registar obaveznog socijalnog osiguranja i koje je pre zasnivanja radnog odnosa kod Nacionalne službe za zapošljavanje bilo bez prekida prijavljeno kao nezaposleno najmanje šest meseci, a lice koje se smatra pripravnikom najmanje tri meseca.

Novozaposlenim licem iz stava 1. ovog člana ne smatra se lice koje je pre zasnivanja radnog odnosa bilo zaposleno kod poslodavca koji je povezano lice sa poslodavcem kod koga zasniva radni odnos, odnosno kod poslodavca koji bi, da nije prestao da postoji, bio povezano lice sa poslodavcem kod koga novozaposleno lice zasniva radni odnos, nezavisno od toga da li je postojao prekid radnog odnosa.

Poresku olakšicu iz stava 1. ovog člana može ostvariti poslodavac ako se zasnivanjem radnog odnosa sa novozaposlenim licem poveća broj zaposlenih kod poslodavca u odnosu na broj zaposlenih na dan 31. marta 2014. godine.

Poresku olakšicu iz stava 1. ovog člana može da koristi i poslodavac koji započne obavljanje delatnosti posle 31. marta 2014. godine.

Poslodavac ima pravo na povraćaj plaćenog poreza iz stava 1. ovog člana, i to:

1) 65% ako je zasnovao radni odnos sa najmanje jednim, a najviše sa devet novozaposlenih lica;

2) 70% ako je zasnovao radni odnos sa najmanje 10, a najviše sa 99 novozaposlenih lica;

3) 75% ako je zasnovao radni odnos sa najmanje 100 novozaposlenih lica.

Povraćaj plaćenog poreza iz stava 6. ovog člana vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuju poreski postupak i poreska administracija, u roku od 15 dana od dana podnošenja zahteva za povraćaj nadležnom poreskom organu.

Zahtev za povraćaj plaćenog poreza iz stava 7. ovog člana podnosi se na propisanom obrascu.

Poslodavac koji za određeno lice koristi bilo koju vrstu podsticaja koji su uređeni odgovarajućim zakonom, osim u skladu sa odredbom zakona kojim se uređuju doprinosi za obavezno socijalno osiguranje koja se odnosi na istu vrstu

olakšice, po osnovu zasnivanja radnog odnosa sa tim licem nema pravo da za to lice ostvari poresku olakšicu iz ovog člana.

Poresku olakšicu iz ovog člana ne mogu ostvariti državni organi i organizacije, Zaštitnik građana, Poverenik za zaštitu ravnopravnosti, Državna revizorska institucija, Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti, Agencija za borbu protiv korupcije, Republička komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki, Komisija za zaštitu konkurenčije, Komisija za hartije od vrednosti, Fiskalni savet, Republička radiodifuzna agencija, Agencija za energetiku Republike Srbije i druge javne agencije, javna preduzeća, javne službe i drugi direktni ili indirektni budžetski korisnici, odnosno korisnici javnih sredstava.

Obrazac iz stava 8. ovog člana i njegovu sadržinu propisuje ministar.

Član 21d

Poslodavac - pravno lice koje se, u smislu zakona kojim se uređuje računovodstvo, razvrstava u mikro i mala pravna lica, kao i preduzetnik, preduzetnik paušalac ili preduzetnik poljoprivrednik, koji zasnuje radni odnos sa najmanje dva nova lica, ima pravo na povraćaj 75% plaćenog poreza na zaradu za novozaposleno lice, isplaćenu zakљуčno sa 31. decembrom 2021. godine 2022. GODINE.

Novozaposlenim licem iz stava 1. ovog člana smatra se lice sa kojim je poslodavac zaključio ugovor o radu u skladu sa zakonom kojim se uređuju radni odnosi, koje je prijavio na obavezno socijalno osiguranje u Centralni registar obaveznog socijalnog osiguranja i koje je pre zasnivanja radnog odnosa kod Nacionalne službe za zapošljavanje bilo bez prekida prijavljeno kao nezaposleno najmanje šest meseci, a lice koje se smatra pripravnikom najmanje tri meseca.

Novozaposlenim licem iz stava 1. ovog člana ne smatra se lice koje je pre zasnivanja radnog odnosa bilo zaposleno kod poslodavca koji je povezano lice sa poslodavcem kod koga zasniva radni odnos, odnosno kod poslodavca koji bi, da nije prestao da postoji, bio povezano lice sa poslodavcem kod koga novozaposleno lice zasniva radni odnos, nezavisno od toga da li je postojao prekid radnog odnosa.

Poslodavac koji od 1. januara 2016. godine zasnuje radni odnos sa jednim novozaposlenim, pa u narednom periodu zasnuje radni odnos i sa drugim novozaposlenim licem, može da koristi poresku olakšicu za prvog novozaposlenog tek po zasnivanju radnog odnosa sa drugim novozaposlenim licem, s tim da pravo na povraćaj plaćenog poreza za prvog novozaposlenog može da ostvari za zaradu koju je tom licu isplatio za mesec u kome je stekao uslov za korišćenje poreske olakšice.

Poresku olakšicu iz stava 1. ovog člana može da ostvari poslodavac ako se zasnivanjem radnog odnosa sa novozaposlenim licem poveća broj zaposlenih najmanje za dva u odnosu na broj zaposlenih koji je poslodavac imao na dan 31. oktobra 2015. godine.

Ako je u periodu od 31. oktobra 2015. godine do 31. decembra 2015. godine poslodavac povećao broj zaposlenih u odnosu na broj zaposlenih na dan 31. oktobra 2015. godine, poresku olakšicu za novozaposlene sa kojima je zasnovao radni odnos od 1. januara 2016. godine može da koristi počev od meseca u kome je stekao uslov za korišćenje poreske olakšice.

Ako je u periodu od 31. oktobra 2015. godine do 31. decembra 2015. godine poslodavac smanjio broj zaposlenih u odnosu na broj zaposlenih na dan 31. oktobra 2015. godine, poresku olakšicu za novozaposlene sa čijim zasnivanjem radnog odnosa poveća broj zaposlenih u odnosu na broj koji bi bio da nije smanjio broj zaposlenih u periodu od 31. oktobra 2015. godine do 31. decembra 2015. godine, može da koristi počev od meseca u kome je stekao uslov za korišćenje poreske olakšice.

Poresku olakšicu iz stava 1. ovog člana može da koristi i poslodavac koji započne obavljanje delatnosti posle 31. oktobra 2015. godine.

Povraćaj plaćenog poreza iz stava 1. ovog člana vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuju poreski postupak i poreska administracija, u roku od 15 dana od dana podnošenja zahteva za povraćaj nadležnom poreskom organu.

Zahtev za povraćaj plaćenog poreza iz stava 9. ovog člana podnosi se na propisanom obrascu.

Poslodavac koji za određeno lice koristi bilo koju vrstu podsticaja koji su uređeni odgovarajućim zakonom, osim u skladu sa odredbom zakona kojim se uređuju doprinosi za obavezno socijalno osiguranje koja se odnosi na istu vrstu olakšice, po osnovu zasnivanja radnog odnosa sa tim licem nema pravo da za to lice ostvari poresku olakšicu iz ovog člana.

Poresku olakšicu iz ovog člana ne mogu ostvariti državni organi i organizacije, javne agencije, javna preduzeća, javne službe i drugi direktni ili indirektni budžetski korisnici, odnosno korisnici javnih sredstava.

Obrazac iz stava 10. ovog člana i njegovu sadržinu propisuje ministar.

Član 21e

Poslodavac - novoosnovano privredno društvo koje obavlja inovacionu delatnost u smislu zakona kojim se uređuje porez na dobit pravnih lica može da ostvari pravo na oslobođenje od plaćanja obračunatog i obustavljenog poreza iz zarade osnivača koji su zaposleni u tom novoosnovanom privrednom društvu.

Pravo na poresko oslobođenje iz stava 1. ovog člana, poslodavac može da ostvari za zarade osnivača isplaćene u periodu od 36 meseci od dana kada je novoosnovano privredno društvo.

Poresko oslobođenje iz stava 1. ovog člana može da se ostvari za svakog osnivača po osnovu njegove mesečne zarade, i to zarade čiji iznos nije viši od 150.000 dinara mesečno, a ukoliko je viši onda po osnovu dela zarade u visini najviše do 150.000 dinara.

Pravo na poresko oslobođenje iz stava 1. ovog člana poslodavac ostvaruje pod sledećim uslovima:

1) da je fizičko lice - osnivač, odnosno svaki od osnivača ako ih je više, zasnovao radni odnos sa novoosnovanim privrednim društvom, zaključio ugovor o radu u skladu sa zakonom kojim se uređuju radni odnosi i da je prijavljen na obavezno socijalno osiguranje u Centralni registar obaveznog socijalnog osiguranja;

2) da u periodu za koji ostvaruje pravo na oslobođenje osnivač ima najmanje 5% akcija ili udela u novoosnovanom privrednom društvu.

Pravo na poresko oslobođenje iz stava 1. ovog člana može da ostvari poslodavac - privredno društvo koje nije povezano ni sa jednim pravnim licem u smislu zakona kojim se uređuje porez na dobit pravnih lica i koje ne ostvaruje više od 30% svog ukupnog prihoda od drugih lica koja se smatraju povezanim sa bilo kojim osnivačem poslodavca - privrednog društva.

~~Poresko oslobođenje iz ovog člana može da ostvari poslodavac koji je novoosnovan zaključno sa 31. decembrom 2021. godine.~~

Po osnovu zarade lica iz stava 4. ovog člana za koja je jedan novoosnovani poslodavac ostvario poresko oslobođenje iz ovog člana, drugi novoosnovani poslodavac ne može za ta lica da ostvari oslobođenje iz ovoga člana.

Poslodavac koji koristi poresko oslobođenje iz ovog člana, osim kada koristi oslobođenje u skladu sa odredbom zakona kojim se uređuju doprinosi za obavezno socijalno osiguranje koja se odnosi na istu vrstu oslobođenja, po osnovu zasnivanja radnog odnosa sa tim licem nema pravo da za to lice ostvari druge olakšice, uključujući i korišćenje subvencija za zapošljavanje i samozapošljavanje.

Član 21ž

Poslodavac koji zasnuje radni odnos sa licem koje se u skladu sa odredbama st. 5. i 6. ovog člana može smatrati kvalifikovanim novozaposlenim (u daljem tekstu: kvalifikovano novozaposleno lice), oslobađa se obaveze plaćanja obračunatog i

obustavljenog poreza iz zarade KVALIFIKOVANOG novozaposlenog lica, za zaradu isplaćenu zaključno sa 31. decembrom 2022. godine.

Poslodavac iz stava 1. ovog člana je poslodavac, koji u bilo kom trenutku u periodu od 1. januara 2020. godine do 31. decembra 2022. godine sa kvalifikovanim novozaposlenim licem IZ ST. 5. I 6. OVOG ČLANA zaključi ugovor o radu u skladu sa zakonom kojim se uređuju radni odnosi i koji je kvalifikованo novozaposleno lice prijavio na obavezno socijalno osiguranje u Centralni registar obaveznog socijalnog osiguranja.

IZUZETNO OD ST. 1. I 2. OVOG ČLANA, POSLODAVAC KOJI JE NA DAN 31. DECEMBRA 2020. GODINE IMAO NAJVIŠE 30 ZAPOSLENIH I KOJI U BILO KOM TRENUTKU U PERIODU OD 1. JANUARA 2020. GODINE ZAKLJUČNO SA 31. DECEMBROM 2021. GODINE JE ZAKLJUČIO, ODNOSENKO OD 1. JANUARA 2022. GODINE DO 31. DECEMBRA 2025. GODINE ZAKLJUČI SA KVALIFIKOVANIM NOVOZAPOSLENIM LICEM UGOVOR O RADU U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU RADNI ODNOSI I KOJI TO LICE PRIJAVI NA OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE U CENTRALNI REGISTAR OBAVEZNOG SOCIJALNOG OSIGURANJA, OSLOBAĐA SE OBAVEZE PLAĆANJA OBRAČUNATOG I OBUSTAVLJENOG POREZA IZ ZARADE KVALIFIKOVANOG NOVOZAPOSLENOG LICA, ZA ZARADU ISPLAĆENU ZAKLJUČNO SA 31. DECEMBROM 2025. GODINE.

POSLODAVAC IZ STAVA 3. OVOG ČLANA NE MOŽE DA OSTVARI PORESKO OSLOBOĐENJE PO OSNOVU ZARADE ISPLAĆENE U PERIODU OD 1. JANUARA 2023. GODINE DO 31. DECEMBRA 2025. GODINE ZA KVALIFIKOVANO NOVOZAPOSLENO LICE IZ ST. 5. I 6. OVOG ČLANA, SA KOJIM JE ZAKLJUČIO UGOVOR O RADU POSLE 30. JUNA 2021. GODINE, A KOJE JE PRETHODNO U BILO KOM TRENUTKU POSLE 1. JANUARA 2020. GODINE BILO ZAPOSLENO KOD POSLODAVCA KOJI JE PREMA REDOVNOM GODIŠNjem FINANSIJSKOM IZVEŠTAJU ZA 2020. GODINU IMAO PROSEČNO VIŠE OD 30 ZAPOSLENIH.

Kvalifikovanim novozaposlenim licem iz stava 1. ovog člana smatra se lice koje u periodu od 1. januara 2019. godine do 31. decembra 2019. godine nije imalo status osiguranika zaposlenog, odnosno osiguranika samostalnih delatnosti koji je osnivač odnosno član privrednog društva koji je u radnom odnosu u privrednom društvu čiji je osnivač odnosno član, a koje je status osiguranika zaposlenog, odnosno osiguranika samostalnih delatnosti koji je osnivač odnosno član privrednog društva koji je u radnom odnosu u privrednom društvu čiji je osnivač odnosno član steklo u periodu od 1. januara 2020. godine do 30. aprila 2020. godine zasnivanjem radnog odnosa kod poslodavca iz stava 1. ovog člana ili kod drugog poslodavca.

Kvalifikovanim novozaposlenim licem iz stava 1. ovog člana smatra se i lice koje u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. aprila 2020. godine nije imalo status osiguranika zaposlenog, ~~osiguranika preduzetnika~~ OSIGURANIKA SAMOSTALNIH DELATNOSTI KAO PREDUZETNIK, odnosno osiguranika samostalnih delatnosti koji je osnivač odnosno član privrednog društva koji je u radnom odnosu u privrednom društvu čiji je osnivač odnosno član, a koje je status osiguranika zaposlenog, odnosno status osiguranika samostalnih delatnosti koji je osnivač odnosno član privrednog društva koji je u radnom odnosu u privrednom društvu čiji je osnivač odnosno član steklo u periodu od 1. maja 2020. godine do 31. decembra 2020. godine zasnivanjem radnog odnosa kod poslodavca iz stava 1. ovog člana ili kod drugog poslodavca.

KVALIFIKOVANIM NOVOZAPOSLENIM LICEM SMATRA SE I LICE KOJE U PERIODU OD 1. JANUARA 2019. GODINE DO 31. DECEMBRA 2021. GODINE NIJE IMALO STATUS OSIGURANIKA ZAPOSLENOG, ODNOSENKO OSIGURANIKA SAMOSTALNIH DELATNOSTI KOJI JE OSNIVAČ, ODNOSENKO ČLAN PRIVREDNOG DRUŠTVA KOJI JE U RADNOM ODNOSU U PRIVREDNOM DRUŠTVU ČIJI JE OSNIVAČ, ODNOSENKO ČLAN, A KOJE JE U TOM PERIODU

IMALO STATUS OSIGURANIKA SAMOSTALNIH DELATNOSTI KAO PREDUZETNIK, UKOLIKO STATUS OSIGURANIKA ZAPOSLENOG, ODNOSNO OSIGURANIKA SAMOSTALNIH DELATNOSTI KOJI JE OSNIVAČ, ODNOSNO ČLAN PRIVREDNOG DRUŠTVA KOJI JE U RADNOM ODNOSU U PRIVREDNOM DRUŠTVU ČIJI JE OSNIVAČ, ODNOSNO ČLAN STEKNE U PERIODU OD 1. JANUARA 2022. GODINE DO 30. APRILA 2022. GODINE ZASNIVANjem RADNOG ODNOSA KOD POSLODAVCA IZ STAVA 3. OVOG ČLANA ILI KOD DRUGOG POSLODAVCA KOJI JE NA DAN 31. DECEMBRA 2020. GODINE IMAO NAJVIŠE 30 ZAPOSLENIH.

Poresko oslobođenje iz stava 1. ST. 1. I 3. ovog člana može da ostvari poslodavac ako se zasnivanjem radnog odnosa sa kvalifikovanim novozaposlenim licem poveća broj zaposlenih kod poslodavca u odnosu na broj zaposlenih na dan 31. decembra 2019. godine.

Poresko oslobođenje iz stava 1. ovog člana može da ostvari i poslodavac koji započne obavljanje delatnosti posle 31. decembra 2019. godine.

PORESKO OSLOBOĐENJE IZ STAVA 3. OVOG ČLANA MOŽE DA OSTVARI I POSLODAVAC KOJI ZAPOČNE OBAVLJANJE DELATNOSTI POSLE 31. DECEMBRA 2021. GODINE UKOLIKO U PERIODU KORIŠĆENJA OSLOBOĐENJA NEMA POVEZANA PRAVNA LICA U SMISLU ZAKONA KOJIM SE UREĐUJE POREZ NA DOBIT PRAVNIH LICA, A UKOLIKO U BILO KOM MOMENTU U TOM PERIODU BUDE IMAO POVEZANA LICA POČEV OD TOG MOMENTA ZA NAREDNI PERIOD GUBI PRAVO NA PORESKO OSLOBOĐENJE.

Ako u toku korišćenja poreskog oslobođenja za kvalifikovano novozaposlene lice poslodavac smanji broj zaposlenih u odnosu na dan 31. decembar 2019. godine uvećan za broj kvalifikovanih novozaposlenih lica, gubi pravo da koristi poresko oslobođenje za onaj broj kvalifikovanih novozaposlenih lica za koliko je smanjen broj zaposlenih u odnosu na dan 31. decembar 2019. godine uvećan za broj kvalifikovanih novozaposlenih lica, pri čemu, u slučaju kada je poresko oslobođenje ostvareno za više kvalifikovanih novozaposlenih lica, prvo gubi oslobođenje za one kvalifikovano novozaposleno lice sa kojim je ranije zasnovao radni odnos.

Izuzetno od stava 7. ovog člana, ako u toku korišćenja poreskog oslobođenja za kvalifikovano novozaposlene lice poslodavac iz stava 6. ovog člana smanji broj zaposlenih u odnosu na dan 31. decembar godine u kojoj je započeo obavljanje delatnosti, gubi pravo da koristi poresko oslobođenje za onaj broj kvalifikovanih novozaposlenih lica za koliko je smanjen broj zaposlenih u odnosu na dan 31. decembar godine u kojoj je započeo obavljanje delatnosti.

AKO U TOKU KORIŠĆENJA PORESKOG OSLOBOĐENJA POSLODAVAC SMANJI BROJ ZAPOSLENIH U ODNOSU NA DAN 31. DECEMBER 2019. GODINE, PRESTANKOM RADNOG ODNOSA LICA KOJE SE NE SMATRA KVALIFIKOVANIM NOVOZAPOSLENIM LICEM, GUBI PRAVO DA KORISTI PORESKO OSLOBOĐENJE ZA ONAJ BROJ KVALIFIKOVANIH NOVOZAPOSLENIH LICA ZA KOLIKO JE SMANJEN BROJ ZAPOSLENIH U ODNOSU NA DAN 31. DECEMBER 2019. GODINE, PRI ČEMU, U SLUČAJU KADA JE PORESKO OSLOBOĐENJE OSTVARENO ZA VIŠE KVALIFIKOVANIH NOVOZAPOSLENIH LICA, PRVO GUBI OSLOBOĐENJE ZA ONO KVALIFIKOVANO NOVOZAPOSLENO LICE SA KOJIM JE RANIJE ZASNOVAO RADNI ODNOS.

IZUZETNO OD STAVA 11. OVOG ČLANA, AKO U TOKU KORIŠĆENJA PORESKOG OSLOBOĐENJA POSLODAVAC IZ STAVA 9. ILI STAVA 10. OVOG ČLANA SMANJI BROJ ZAPOSLENIH U ODNOSU NA DAN 31. DECEMBER GODINE U KOJOJ JE ZAPOČEO OBAVLJANJE DELATNOSTI, PRESTANKOM RADNOG ODNOSA LICA KOJE SE NE SMATRA KVALIFIKOVANIM NOVOZAPOSLENIM LICEM, GUBI PRAVO DA KORISTI PORESKO OSLOBOĐENJE ZA ONAJ BROJ KVALIFIKOVANIH NOVOZAPOSLENIH LICA ZA

KOLIKO JE SMANJEN BROJ ZAPOSLENIH U ODNOSU NA DAN 31. DECEMBAR GODINE U KOJOJ JE ZAPOČEO OBAVLJANJE DELATNOSTI, PRI ČEMU, U SLUČAJU KADA JE PORESKO OSLOBOĐENJE OSTVARENO ZA VIŠE KVALIFIKOVANIH NOVOZAPOSLENIH LICA, PRVO GUBI OSLOBOĐENJE ZA ONO KVALIFIKOVANO NOVOZAPOSLENO LICE SA KOJIM JE RANIJE ZASNOVAO RADNI ODNOS.

~~Poslodavac se oslobođa~~ POSLODAVAC IZ STAVA 1. OVOG ČLANA OSLOBAĐA SE obaveze plaćanja obračunatog i obustavljenog poreza iz zarade iz stava 1. ovog člana, na sledeći način:

- 1) 70% poreza - za zarade isplaćene u periodu od 1. januara 2020. godine do 31. decembra 2020. godine;
- 2) 65% poreza - za zarade isplaćene u periodu od 1. januara 2021. godine do 31. decembra 2021. godine;
- 3) 60% poreza - za zarade isplaćene u periodu od 1. januara 2022. godine do 31. decembra 2022. godine.

POSLODAVAC IZ STAVA 3. OVOG ČLANA OSLOBAĐA SE OBAVEZE PLAĆANJA OBRAČUNATOG I OBUSTAVLJENOG POREZA IZ ZARADE, NA SLEDEĆI NAČIN:

- 1) 60% POREZA - ZA ZARADE ISPLAĆENE U PERIODU OD 1. JANUARA 2022. GODINE DO 31. DECEMBRA 2022. GODINE;
- 2) 50% POREZA - ZA ZARADE ISPLAĆENE U PERIODU OD 1. JANUARA 2023. GODINE DO 31. DECEMBRA 2023. GODINE;
- 3) 40% POREZA - ZA ZARADE ISPLAĆENE U PERIODU OD 1. JANUARA 2024. GODINE DO 31. DECEMBRA 2024. GODINE;
- 4) 30% POREZA - ZA ZARADE ISPLAĆENE U PERIODU OD 1. JANUARA 2025. GODINE DO 31. DECEMBRA 2025. GODINE.

POSLODAVAC IZ ST. 1. 2. ILI 3. OVOG ČLANA, U PERIODU OD 1. JANUARA 2022. GODINE DO 31. DECEMBRA 2022. GODINE MOŽE ZA ISTO KVALIFIKOVANO NOVOZAPOSLENO LICE DA KORISTI OSLOBOĐENJE IZ STAVA 13. TAČKA 3) OVOG ČLANA ILI OSLOBOĐENJE IZ STAVA 14. TAČKA 1) OVOG ČLANA.

IZUZETNO OD STAVA 14. OVOG ČLANA, POSLODAVAC IZ STAVA 3. OVOG ČLANA KOJI KORISTI OSLOBOĐENJE ZA KVALIFIKOVANO NOVOZAPOSLENO LICE IZ STAVA 7. OVOG ČLANA PRIMENJUJE OSLOBOĐENJE IZ STAVA 14. OVOG ČLANA UMANJENO ZA TRI PROCENTNA POENA ZA SVAKU GODINU PRIMENE.

Poslodavac koji za određeno lice koristi bilo koju vrstu podsticaja koji su uređeni odgovarajućim zakonom, osim kada koristi oslobođenje u skladu sa odredbom zakona kojim se uređuju doprinosi za obavezno socijalno osiguranje koja se odnosi na istu vrstu olakšice, po osnovu zasnivanja radnog odnosa sa tim licem nema pravo da za to lice ostvari poresko oslobođenje iz ovog člana.

Kvalifikovanim novozaposlenim licem u smislu st. 3. i 4. ST. 5. I 6. ovog člana ne smatra se lice koje je u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. aprila 2020. godine imalo status korisnika starosne, privremene PREVREMENE starosne ili invalidske penzije.

KVALIFIKOVANIM NOVOZAPOSLENIM LICEM U SMISLU STAVA 7. OVOG ČLANA NE SMATRA SE LICE KOJE JE U PERIODU OD 1. JANUARA 2019. GODINE DO 30. APRILA 2022. GODINE IMALO STATUS KORISNIKA STAROSNE, PREVREMENE STAROSNE ILI INVALIDSKE PENZIJE.

Oslobođenje iz ovog člana ne mogu ostvariti državni organi i organizacije, javne agencije, javna preduzeća, javne službe i drugi direktni ili indirektni budžetski korisnici, odnosno korisnici javnih sredstava.

Poslodavcem u smislu stava 1. ST. 1. i 3. ovog člana smatra se pravno lice, preduzetnik, preduzetnik paušalac, preduzetnik poljoprivrednik, predstavništvo, ogranač stranog pravnog lica i fizičko lice.

ČLAN 21Z

POSLODAVAC KOJI ZASNUJE RADNI ODнос SA NOVOZAPOSLENIM LICEM, OSLOBAĐA SE OBAVEZE PLAĆANJA 70% OBRAČUNATOG I OBUSTAVLJENOG POREZA IZ ZARADE NOVOZAPOSLENOG LICA, ZA ZARADU ISPLAĆENU ZAKLJUČNO SA 31. DECEMBROM 2024. GODINE.

NOVOZAPOSLENIM LICEM IZ STAVA 1. OVOG ČLANA SMATRA SE LICE KOJE U PERIODU OD 1. JANUARA 2019. GODINE DO 28. FEBRUARA 2022. GODINE NIJE IMALO STATUS OSIGURANIKA ZAPOSLENOG, OSIGURANIKA SAMOSTALNIH DELATNOSTI KAO PREDUZETNIK, ODНОСНО OSIGURANIKA SAMOSTALNIH DELATNOSTI KOJI JE OSNIVAČ ODНОСНО ČLAN PRIVREDNOG DRUŠTVA KOJI JE U RADНОM ODНОSU U PRIVREDНОM DRUŠTVU ČIJI JE OSNIVAČ ODНОСНО ČLAN, A KOJE JE STATUS OSIGURANIKA ZAPOSLENOG, ODНОСНО STATUS OSIGURANIKA SAMOSTALNIH DELATNOSTI KOJI JE OSNIVAČ ODНОСНО ČLAN PRIVREDNOG DRUŠTVA KOJI JE U RADНОM ODНОSU U PRIVREDНОM DRUŠTVU ČIJI JE OSNIVAČ ODНОСНО ČLAN STEKLO U PERIODU OD 1. MARTA 2022. GODINE DO 31. DECEMBRA 2022. GODINE ZASNIVANjem RADНОG ODНОSA KOD POSLODAVCA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA ILI KOD DRUGOG POSLODAVCA I KOJE OSTVARUJE MESEČNU ZARADU VEĆU OD 76.500 DINARA.

POSLODAVAC KOJI ZA ODРЕДENO LICE KORISTI BILO KOJU VRSTU PODSTICAJA KOJI SU UREДENI ODGOVARAJУĆIM ZAKONOM, UKLJUЧUJUĆI NAKNADE KOJE, U OKVIRU PROGRAMA I MERA AKTIVNE POLITIKE ZAPOШLJAVANJA, PLAĆA NACIONALNA SLUŽBA ZA ZAPOШLJAVANJE U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREДUJE ZAPOШLJAVANJE I OSIGURANje ZA SLUČAJ NEZAPOSLENOSTI, OSIM KADA KORISTI OSLOBOĐENje U SKLADU SA ODREDBOM ZAKONA KOJIM SE UREДUJU DOPRINOSI ZA OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANje KOJA SE ODНОSI NA ISTU VRSTU OLAKШICE, PO OSNOVU ZASNIVANJA RADНОG ODНОSA SA TIM LICEM NEMA PRAVO DA ZA TO LICE OSTVARI PORESKO OSLOBOĐENje IZ OVOG ČLANA.

NOVOZAPOSLENIM LICEM IZ STAVA 1. OVOG ČLANA NE SMATRA SE LICE KOJE JE OD 1. JANUARA 2019. GODINE IMALO STATUS KORISNIKA STAROSNE, PREVREMENE STAROSNE ILI INVALIDSKE PENZIJE.

POSLODAVCEM U SMISLU STAVA 1. OVOG ČLANA SMATRA SE PRAVNO LICE, PREDUZETNIK, PREDUZETNIK PAUŠALAC, PREDUZETNIK POLJOPRIVREDNIK, PREDSTAVNIŠTOV I OGRANAČ STRANOG PRAVNOG LICA.

ČLAN 21I

POSLODAVAC - PRAVNO LICE, KOJI U OKVIRU SVOJE DELATNOSTI NA TERITORIJI REPUBLIKE OBAVLJA ISTRAŽIVANje I RAZVOJ, OSLOBAĐA SE OBAVEZE PLAĆANJA 70% OBRAČUNATOG I OBUSTAVLJENOG POREZA IZ ZARADE LICA KOJA SU NEPOSREDNO ANGAŽOVANA NA POSLOVIMA ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA, SRAZMERNO VREMENU KOJE TAKVA LICA PROVEDU NA POSLOVIMA ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA U ODНОSU NA PUNO RADNO VREME.

LICEM KOJE JE NEPOSREDNO ANGAŽOVANO NA POSLOVIMA ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA SMATRA SE LICE KOJE RADI NA SPROVOĐENju PROJEKTA NA NAČIN DA JE NEPOSREDNO UKLJUЧENO U IDENTIFIKOVANje I REŠAVANje ODGOVARAJУĆIH PROCESNIH ILI TEHNIČKIH PROBLEMA ILI ZADATAKA POVEZANIH SA KONKRETNIM PROJEKTOM.

ANGAŽOVANjEM NA POSLOVIMA ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA U SMISLU STAVA 2. OVOG ČLANA NE SMATRAJU SE AKTIVNOSTI POVEZANE SA DIREKTNIM ILI INDIREKTNIM NADZOROM NAD SPROVOĐENjEM PROJEKTA ILI AKTIVNOSTI PODRŠKE U VEZI SA SPROVOĐENjEM PROJEKTA.

ISTRAŽIVANJEM U SMISLU STAVA 1. OVOG ČLANA SMATRA SE ORIGINALNO I PLANIRANO ISTRAŽIVANJE PREDUZETO U CILJU STICANJA NOVOG NAUČNOG ILI TEHNIČKOG ZNANJA I RAZUMEVANJA, A RAZVOJEM PRIMENA REZULTATA ISTRAŽIVANJA ILI PRIMENA DRUGOG NAUČNOG DOSTIGNUĆA ILI DIZAJNA U CILJU PROIZVODNJE NOVIH ILI ZNAČAJNO POBOLJŠANIH MATERIJALA, UREĐAJA, PROIZVODA, PROCESA, SISTEMA ILI USLUGA PRE PRISTUPANJA KOMERCIJALNOJ PROIZVODNJI ILI KORIŠĆENJU.

OSLOBOĐENJE IZ STAVA 1. OVOG ČLANA MOGU DA KORISTE PRAVNA LICA, KOJA ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ SPROVODE ZA SVOJ RAČUN I ZADRŽAVAJU VLASNIŠTVO NA NEMATERIJALNOJ IMOVINI KOJA MOŽE NASTATI ISTRAŽIVANJEM I RAZVOJEM.

OSLOBOĐENJE IZ STAVA 1. OVOG ČLANA NE PRIMENJUJE SE NA ZARADE ISPLAĆENE ZAPOSLENIMA ANGAŽOVANIM NA AKTIVNOSTIMA ISTRAŽIVANJA U CILJU PRONALAŽENJA I RAZVOJA NAFTE, GASA ILI MINERALNIH ZALIHA U EKSTRAKTIVNOJ INDUSTRIJI.

POSLODAVAC KOJI ZA ODREĐENO LICE KORISTI BILO KOJU VRSTU PODSTICAJA KOJI SU UREĐENI OGOVARAJUĆIM ZAKONOM, OSIM KADA KORISTI OSLOBOĐENJE U SKLADU SA ODREDBOM ZAKONA KOJIM SE UREĐUJU DOPRINOSI ZA OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE KOJA SE ODNOŠA NA ISTU VRSTU OLAKŠICE, PO OSNOVU ZASNIVANJA RADNOG ODNOSA SA TIM LICEM NEMA PRAVO DA ZA TO LICE OSTVARI PORESKO OSLOBOĐENJE IZ OVOG ČLANA.

OGRANIČENje U PRAVU NA KORIŠĆENJE PODSTICAJA U SMISLU STAVA 7. OVOG ČLANA NE ODNOŠI SE NA POSLODAVCA KOJI KORISTI PRAVO NA DVOSTRUKO PRIZNAVANJE TROŠKOVA KOJI SU NEPOSREDNO POVEZANI SA ISTRAŽIVANJEM I RAZVOJEM U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE POREZ NA DOBIT PRAVNIH LICA.

MINISTAR BLIŽE UREĐUJE USLOVE I NAČIN OSTVARIVANjA PRAVA IZ OVOG ČLANA.

Član 51.

Obveznik iz člana 32. ovog zakona je dužan, nezavisno od načina na koji se oporezuje, da sva plaćanja vrši preko tekućeg računa kod banke i da vodi sredstva na tom računu, uključujući i uplatu primljenog gotovog novca, u skladu sa zakonom kojim se uređuje ~~platni~~ promet OBAVLjANje PLAĆANJA PRAVNIH LICA, PREDUZETNIKA I FIZIČKIH LICA KOJA NE OBAVLJaju DELATNOST.

Član 72.

Kapitalni dobitak, odnosno gubitak u smislu ovog zakona predstavlja razliku između prodajne cene prava, udela i hartija od vrednosti i njihove nabavne cene, ostvarenu prenosom:

- 1) stvarnih prava na nepokretnostima;
- 2) autorskih i srodnih prava i prava industrijske svojine;
- 3) udela u kapitalu pravnih lica, akcija i ostalih hartija od vrednosti;
- 4) investicione jedinice, osim investicionih jedinica dobrotoljnih penzijskih fondova, otkupljene od strane otvorenog investicionog fonda, u skladu sa zakonom kojim se uređuju otvoreni investicioni fondovi;
- 5) investicione jedinice alternativnog investicionog fonda, u skladu sa zakonom kojim se uređuju alternativni investicioni fondovi;
- 6) digitalne imovine.

Pod prenosom iz stava 1. ovog člana smatra se prodaja ili drugi prenos uz novčanu ili nenovčanu naknadu.

DRUGIM PRENOSOM UZ NAKNADU U SMISLU STAVA 2. OVOG ČLANA, SMATRA SE I SVAKI UNOS NENOVČANOG ULOGA U PRAVNO LICE.

Obveznik poreza na kapitalni dobitak je svako fizičko lice, uključujući i preduzetnika, koje je izvršilo prenos prava, udela i hartija od vrednosti iz stava 1. ovog člana.

Član 72a

Kapitalnim dobitkom, odnosno gubitkom u smislu ovog zakona ne smatra se razlika nastala prenosom prava, udela ili hartija od vrednosti, kada:

- 1) su stečeni nasleđem u prvom naslednom redu;
- 2) se prenos vrši između bračnih drugova i krvnih srodnika u pravoj liniji;
- 3) se prenos vrši između razvedenih bračnih drugova, a u neposrednoj je vezi sa razvodom braka;
- 4) se vrši prenos dužničkih hartija od vrednosti čiji je izdavalac Republika, autonomna pokrajina, jedinica lokalne samouprave ili Narodna banka Srbije;
- 5) je obveznik izvršio prenos prava, udela ili hartija od vrednosti koje je pre prenosa imao u svom vlasništvu neprekidno najmanje deset godina;:-
- 6) SE U STATUSNOJ PROMENI VRŠI ZAMENA AKCIJA, ODNOSNO UDELA KOJE OBVEZNIK IMA U PRIVREDNOM DRUŠTVU PRENOSIOCU, ISKLJUČIVO ZA AKCIJE, ODNOSNO UDELE U PRIVREDNOM DRUŠTVU STICAOCU U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU PRIVREDNA DRUŠTVA.

Pravo na poresko izuzimanje kod prodaje prava, odnosno udela iz stava 1. tačka 5) ovog člana, u slučaju kada je tokom perioda vlasništva dolazilo do promene procenta prava, odnosno učešća u kapitalu, obveznik može da ostvari u odnosu na procentualni deo prava koji je neprekidno najmanje deset godina imao u vlasništvu, odnosno deo udela po osnovu koga je neprekidno najmanje deset godina imao pravo učešća u kapitalu, u procentu koji je jednak procentu koji je inicialno stečen najmanje deset godina pre prodaje prava, odnosno udela.

Izuzetno od stava 1. tačka 5) ovog člana, pravo na poresko izuzimanje ne ostvaruje se u slučaju kada član društva prenese ideo ili akcije, odnosno deo udela ili akcija koje ima u društvu, a po osnovu tog prenosa društvo stiče sopstvene udele, odnosno akcije u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva.

Promena nominalne vrednosti prava, odnosno udela iz stava 1. tačka 5) ovog člana ne smatra se promenom procenta prava, odnosno učešća u kapitalu iz stava 2. ovog člana.

Član 74.

Za svrhu određivanja kapitalnog dobitka, u smislu ovog zakona, nabavnom cenom se smatra cena po kojoj je obveznik stekao pravo, ideo ili hartiju od vrednosti.

Kod prenosa nepokretnosti koju je obveznik sam izgradio, nabavnu cenu iz stava 1. ovog člana čini iznos troškova izgradnje, a ako obveznik ne dokaže iznos troškova izgradnje, osnovica poreza na imovinu u godini nastanka obaveze po osnovu poreza na imovinu.

Kod prenosa nepokretnosti u izgradnji, nabavnu cenu iz stava 1. ovog člana čini iznos troškova izgradnje koje je obveznik imao do dana prenosa i koje može da dokumentuje.

Nabavna cena investicione jedinice sastoji se od neto vrednosti imovine fonda po investicionoj jedinici na dan uplate, uvećane za naknadu za kupovinu ukoliko je društvo za upravljanje naplaćuje, saglasno zakonima kojima se uređuju investicioni fondovi.

Kod hartija od vrednosti koje je obveznik stekao kupovinom, a kojima se trguje na regulisanom tržištu kapitala u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala (u daljem tekstu: hartije od vrednosti kojima se trguje na tržištu kapitala), nabavnom cenom iz stava 1. ovog člana smatra se cena koju obveznik dokumentuje kao stvarno plaćenu, odnosno, ako to ne učini, najniža zabeležena cena po kojoj se trgovalo u periodu od godinu dana od dana koji prethodi prodaji hartije od vrednosti.

Ako u periodu iz stava 5. nije bilo trgovine tom hartijom od vrednosti, nabavnom cenom smatra se najniža zabeležena cena u prvoj prethodnoj godini u kojoj je bilo trgovanja.

Kod hartija od vrednosti koje je obveznik stekao, a kojima se ne trguje na tržištu kapitala, nabavnom cenom iz stava 1. ovog člana smatra se cena koju obveznik dokumentuje kao stvarno plaćenu, odnosno, ako to ne učini, njena nominalna vrednost, a ako je reč o akcijama bez nominalne vrednosti, srazmerni deo neto imovine društva u momentu sticanja.

Izuzetno od st. 5, 6. i 7. ovog člana, ukoliko je obveznik stekao hartije od vrednosti koje su bile predmet oporezivanja u skladu sa članom 14. ovog zakona, odnosno oslobođene od oporezivanja u smislu člana 18. stav 1. tačka 11) i stav 2. ovog zakona, nabavnu cenu čini zbir iznosa dokumentovane povlašćene cene po kojoj je obveznik stekao takve akcije i osnovice na koju je plaćen porez na zaradu u smislu člana 14. ovog zakona umanjene za pripadajuće obaveze iz zarade, odnosno kod samooporezivanja zbir iznosa dokumentovane povlašćene cene po kojoj je obveznik stekao takve akcije i osnovice na koju je plaćen porez na zaradu u smislu člana 14. ovog zakona.

Izuzetno od stava 8. ovog člana, u slučaju prenosa uz naknadu akcija ili udela nerezidentnih privrednih društava, odnosno hartija od vrednosti čiji izdavalac nije poreski rezident Republike, ukoliko rezidentni obveznik u vreme sticanja tih akcija, udela, odnosno hartija od vrednosti, kao i najmanje šest meseci po njihovom sticanju nije bio rezident Republike, nabavnom cenom smatra se njihova tržišna vrednost na dan kada je postao poreski rezident Republike.

Kod prenosa digitalne imovine nabavnom cenom smatra se cena koju obveznik dokumentuje kao stvarno plaćenu, a u slučaju prenosa digitalne imovine koju je obveznik stekao učestvovanjem u pružanju usluga računarskog potvrđivanja transakcija u informacionim sistemima koji se odnose na određenu digitalnu imovinu (tzv. rudarenje digitalne imovine), nabavnom cenom smatra se iznos troškova koje je obveznik imao u vezi sa sticanjem predmetne digitalne imovine i koje može da dokumentuje.

Izuzetno od stava 10. ovog člana, u slučaju prenosa digitalne imovine koju je obveznik stekao učestvovanjem u pružanju usluga računarskog potvrđivanja transakcija u informacionim sistemima koji se odnose na određenu digitalnu imovinu (tzv. rudarenje digitalne imovine), koja je bila predmet oporezivanja u skladu sa članom 85. stav 1. tačka 16) ovog zakona, nabavnom cenom smatra se osnovica na koju je plaćen porez na drugi prihod u smislu člana 85. ovog zakona.

Izuzetno od stava 10. ovog člana, u slučaju prenosa digitalne imovine koju je obveznik stekao od poslodavca ili od povezanog lica sa poslodavcem bez naknade ili po povlašćenoj ceni, a koje primanje je bilo predmet oporezivanja u skladu sa članom 14. ovog zakona, nabavnu cenu čini zbir iznosa dokumentovane cene po kojoj je obveznik stekao digitalnu imovinu i osnovice na koju je plaćen porez na zarade u smislu člana 14. ovog zakona.

NABAVNA CENA AKCIJA, ODNOSNO UDELA STEČENIH U STATUSNOJ PROMENI SHODNO ČLANU 72A STAV 1. TAČKA 6) OVOG ZAKONA, JE JEDNAKA NABAVNOJ CENI AKCIJA, ODNOSNO UDELA U PRIVREDNOM DRUŠTVU PRENOSIOCU, KOJE SU ZAMENJENE ZA STEČENE AKCIJE, ODNOSNO UDELE U PRIVREDNOM DRUŠTVU STICAOCU.

NABAVNOM CENOM AKCIJA ILI UDELA STEČENIH PO OSNOVU PRENOSA IMOVINSKIH PRAVA NA KOJE SE ODNOSI PORESKO

OSLOBOĐENJE IZ ČLANA 79B OVOG ZAKONA, SMATRA SE TRŽIŠNA VREDNOST TIH PRAVA UTVRĐENA OD STRANE OVLAŠĆENOG PROCENITELJA ZA POTREBE NJIHOVOG UNOSA KAO NENOVČANOG ULOGA U KAPITAL PRIVREDNOG DRUŠTVA REZIDENTA REPUBLIKE.

Nabavna cena iz stava 1. ovog člana uvećava se godišnjim indeksom potrošačkih cena od dana sticanja do dana prenosa, prema podacima republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Izuzetno od stava 13. STAVA 15. ovog člana kod prenosa nepokretnosti koju je obveznik sam izgradio, nabavna cena revalorizuje se za svaku godinu počevši od 1. januara godine koja sledi godini u kojoj je izvršeno ulaganje do dana prenosa.

Za hartije od vrednosti kojima se trguje na tržištu kapitala čija je nabavna cena utvrđena kao najniža zabeležena cena iz stava 5, odnosno stava 6. ovog člana, nabavna cena revalorizuje se od narednog dana od dana kad je zabeležena najniža cena po kojoj se trgovalo do dana prenosa.

Član 75.

Ako je pravo, ideo ili hartiju od vrednosti obveznik stekao poklonom ili nasleđem, nabavnom cenom iz člana 74. stav 1. ovog zakona smatra se cena po kojoj je poklonodavac, odnosno ostavilac stekao to pravo, ideo ili hartiju od vrednosti, a ako ne može da se utvrdi ta cena onda njihova tržišna vrednost u momentu sticanja tog prava, udela ili hartije od vrednosti od strane poklonodavca, odnosno ostavioca, utvrđena od strane nadležnog poreskog organa.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, ako je obveznik pravo, ideo ili hartiju od vrednosti stekao od poklonodavca, odnosno ostavioca koji je to pravo, ideo ili hartiju od vrednosti stekao pre 24. januara 1994. godine, nabavnu cenu utvrdiće nadležni poreski organ prema tržišnoj vrednosti tog prava, udela ili hartije od vrednosti na dan 24. januara 1994. godine.

Ako je pravo, ideo ili hartiju od vrednosti obveznik stekao ugovorom o doživotnom izdržavanju, nabavnom cenom iz člana 74. stav 1. ovog zakona smatra se tržišna cena prava, udela ili hartije od vrednosti koja je uzeta ili mogla biti uzeta kao osnovica poreza na prenos apsolutnih prava u momentu njihovog sticanja od strane obveznika.

Nabavna cena prava, udela ili hartije od vrednosti koje je obveznik stekao saglasno st. 1. do 3. ovog člana, uvećava se u skladu sa članom 74. st. 13, 14. i 15. ovog zakona ST. 15, 16. I 17. OVOG ZAKONA.

Nabavna cena hartija od vrednosti koje zaposleni dobije bez naknade od poslodavca ili od s poslodavcem povezanog lica u smislu člana 18. stav 1. tačka 11) i stav 2. ovog zakona, je nula dinara, osim u slučaju iz člana 74. stav 8. ovog zakona.

Član 79a

Obveznik koji novčana sredstva ostvarena prodajom digitalne imovine u roku od 90 dana od dana prodaje uloži u osnovni kapital privrednog društva rezidenta Republike u skladu sa zakonom kojim se uređuje porez na dobit pravnih lica, odnosno u kapital investicionog fonda osnovanog u skladu sa zakonima kojima se uređuju investicioni fondovi, a čiji se centar poslovnih i investicionih aktivnosti nalazi na teritoriji Republike, oslobađa se 50% poreza na kapitalni dobitak.

Obvezniku koji u roku od 12 meseci od dana prodaje digitalne imovine, novčana sredstva ostvarena prodajom digitalne imovine uloži za namene iz stava 1. ovog člana, izvršiće se povraćaj 50% plaćenog poreza na kapitalni dobitak.

Izuzetno od st. 1. i 2. ovog člana, u slučaju da privredno društvo u čiji osnovni kapital su uložena novčana sredstva od prodaje digitalne imovine, u kalendarskoj godini u kojoj je registrovano ulaganje i u naredne dve kalendarske godine sprovede postupak smanjenja osnovnog kapitala, danom donošenja odluke o smanjenju

osnovnog kapitala obveznik gubi pravo na prethodno ostvareno oslobođenje i dužan je da podočne poresku prijavu saglasno članu 95. stav 1. tačka 1) ovog zakona O GUBITKU PRAVA OBAVESTI NADLEŽNI PORESKI ORGAN U ROKU OD 30 DANA OD DANA GUBITKA PRAVA.

~~Ministar bliže uređuje postupak i način ostvarivanja prava na poreske oslobođenje iz stava 1. ovog člana.~~

MINISTAR BLIŽE UREĐUJE OSTVARIVANJE PRAVA NA PORESKO OSLOBOĐENJE I GUBITAK PRAVA IZ OVOG ČLANA.

ČLAN 79B

OBVEZNIK KOJI IMOVINSKA PRAVA IZ ČLANA 72. STAV 1. TAČKA 2) OVOG ZAKONA U CELOSTI UNESE KAO NENOVČANI ULOG U KAPITAL PRIVREDNOG DRUŠTVA REZIDENTA REPUBLIKE, GDE JE TRŽIŠNA VREDNOST TIH PRAVA ZA POTREBE TOG UNOSA UTVRĐENA PROCENOM OD STRANE OVLAŠĆENOG PROCENITELJA, OSLOBAĐA SE POREZA NA KAPITALNI DOBITAK OSTVAREN TIM PRENOSOM.

U SLUČAJU DA PRIVREDNO DRUŠTVO KOJE JE PRAVO IZ ČLANA 72. STAV. 1. TAČKA 2) OVOG ZAKONA STEKLO NA NAČIN IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, TO PRAVO U CELINI OTUĐI U ROKU OD DVE GODINE OD DANA NjEGOVOG STICANJA, ODNOŠNO U ISTOM PERIODU TO PRAVO USTUPI NA KORIŠĆENJE U CELINI ILI DELIMIČNO PO CENI KOJA JE NIŽA OD CENE U SKLADU SA PRINCIPOM „VAN DOHVATA RUKE“ UKOLIKO JE USTUPANJE IZVRŠILO POVEZANOM LICU ILI LICU ČIJI JE VLASNIK NjEGOVO POVEZANO LICE U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE POREZ NA DOBIT PRAVNIH LICA, OBVEZNIK GUBI PRAVO NA PRETHODNO OSTVARENO OSLOBOĐENJE I DUŽAN JE DA O GUBITKU PRAVA OBAVESTI NADLEŽNI PORESKI ORGAN U ROKU OD 30 DANA OD DANA GUBITKA PRAVA, PRI ČEMU ĆE SE SMATRATI DA JE PORESKA OBAVEZA DOSPELA U MOMENTU UNOSA OVIH PRAVA U KAPITAL TOG PRIVREDNOG DRUŠTVA.

MINISTAR BLIŽE UREĐUJE OSTVARIVANJE PRAVA NA PORESKO OSLOBOĐENJE I GUBITAK PRAVA IZ OVOG ČLANA.

Član 87.

Godišnji porez na dohodak građana plaćaju fizička lica koja su u kalendarskoj godini ostvarila dohodak veći od trostrukog iznosa prosečne godišnje zarade po zaposlenom isplaćene u Republici u godini za koju se utvrđuje porez, prema podacima republičkog organa nadležnog za poslove statistike, i to:

- 1) rezidenti za dohodak ostvaren na teritoriji Republike i u drugoj državi;
- 2) nerezidenti za dohodak ostvaren na teritoriji Republike.

Dohotkom iz stava 1. ovog člana smatra se godišnji zbir:

- 1) zarada ~~iz čl. 13. do 15b~~ IZ ČL. 13. DO 15V ovog zakona;
- 2) oporezivog prihoda od samostalne delatnosti iz člana 33. stav 2. i člana 40. ovog zakona;
- 3) oporezivog prihoda od autorskih i srodnih prava i prava industrijske svojine iz čl. 55. i 60. ovog zakona;
- 4) oporezivog prihoda od nepokretnosti iz člana 65v ovog zakona;
- 5) oporezivog prihoda od davanja u zakup pokretnih stvari iz člana 82. st. 3. i 4. ovog zakona;
- 6) oporezivog prihoda sportista i sportskih stručnjaka iz člana 84a ovog zakona;
- 6a) oporezivog prihoda od pružanja ugostiteljskih usluga iz člana 84b ovog zakona;
- 7) oporezivih drugih prihoda iz člana 85. ovog zakona;

8) prihoda po osnovima iz tač. 1) do 6) i tačke 7) ovog stava, ostvarenih i oporezovanih u drugoj državi za obveznike iz stava 1. tačka 1) ovog člana.

Zarade iz stava 2. tačka 1) ovog člana i oporezivi prihodi iz tačke 2) tog stava u vezi sa članom 40. ovog zakona i tač. 3), 6) i 7) tog stava umanjuju se za porez i doprinose za obavezno socijalno osiguranje plaćene na te prihode u Republici na teret lica koje je ostvarilo zaradu, odnosno oporezive prihode, a oporezivi prihodi iz tačke 2) tog stava u vezi sa članom 33. stav 2. ovog zakona i tač. 4), 5) i 6a) tog stava umanjuju se za porez plaćen na te prihode u Republici. Za preduzetnike koji su se opredelili za ličnu zaradu, zarada se umanjuje za porez i doprinose za obavezno socijalno osiguranje plaćene na te prihode u Republici na teret preduzetnika koji se opredelio za zaradu, a oporezivi prihod iz člana 33. stav 2. ovog zakona koji ostvari od samostalne delatnosti umanjuje se za porez plaćen na te prihode u Republici.

OBVEZNICIMA KOJI POSLEDNjEG DANA KALENDARSKE GODINE ZA KOJU SE UTVRĐUJE GODIŠNJI POREZ NA DOHODAK GRAĐANA IMAJU MANJE OD NAVRŠENIH 40 GODINA ŽIVOTA, GODIŠNJI ZBIR ZARADA I OPREZIVIH PRIHODA IZ STAVA 2. TAČ. 1) DO 3) OVOG ČLANA, PRETHODNO UMANjENIH U SKLADU SA ODREDBOM STAVA 3. OVOG ČLANA, DODATNO SE UMANJUJE ZA IZNOS TRI PROSEČNE GODIŠNJE ZARADE PO ZAPOSLENOM ISPLAĆENE U REPUBLICI U GODINI ZA KOJU SE UTVRĐUJE POREZ, PREMA PODACIMA REPUBLIČKOG ORGANA NADLEŽNOG ZA POSLOVE STATISTIKE.

UMANjENJE IZ STAVA 4. OVOG ČLANA NE MOŽE BITI VEĆE OD IZNOSA GODIŠNjEG ZBIRA ZARADA I OPREZIVIH PRIHODA IZ STAVA 2. TAČ. 1) DO 3) OVOG ČLANA, PRETHODNO UMANjENIH U SKLADU SA ODREDBOM STAVA 3. OVOG ČLANA.

Dohodak iz stava 2. ovog člana uvećava se za iznos koji se, u kalendarskoj godini za koju se utvrđuje godišnji porez, obvezniku isplati po osnovu povraćaja doprinosa za obavezno socijalno osiguranje u skladu sa zakonom kojim se uređuju doprinosi za obavezno socijalno osiguranje.

Prihodi iz stava 2. tačka 8) ovog člana umanjuju se za porez plaćen u drugoj državi.

Dohodak za oporezivanje čini razlika između dohotka utvrđenog ~~u skladu sa st. 2. do 5.~~ U SKLADU SA ST. 2. DO 7. ovog člana i neoporezivog iznosa iz stava 1. ovog člana.

Član 88.

Osnovica godišnjeg poreza na dohodak građana je oporezivi dohodak, koji čini razlika između dohotka za oporezivanje iz člana 87. stav 6. STAV 8. ovog zakona i ličnih odbitaka koji iznose:

1) za poreskog obveznika - 40% od prosečne godišnje zarade po zaposlenom isplaćene u Republici u godini za koju se utvrđuje porez, prema podacima republičkog organa nadležnog za poslove statistike;

2) za izdržavanog člana porodice - 15% od prosečne godišnje zarade po zaposlenom isplaćene u Republici u godini za koju se utvrđuje porez, prema podacima republičkog organa nadležnog za poslove statistike, po članu.

Ukupan iznos ličnih odbitaka iz stava 1. ovog člana ne može biti veći od 50% dohotka za oporezivanje.

Ako su dva ili više članova porodice obveznici godišnjeg poreza na dohodak građana, odbitak za izdržavane članove porodice može ostvariti samo jedan obveznik.

Član 95.

Obveznik koji u toku godine izvrši prenos prava po osnovu kojeg može nastati kapitalni dobitak ili gubitak u skladu sa ovim zakonom, dužan je da podnese poresku prijavu najkasnije u roku od 30 dana od:

1) dana kada je ostvario ili započeo ostvarivanje prihoda po osnovu prenosa stvarnih prava na nepokretnostima, autorskih i srodnih prava i prava industrijske svojine, ~~udela u kapitalu pravnih lica, digitalne imovine, kao i investicionih jedinica I UDELA U KAPITALU PRAVNIH LICA;~~

2) isteka svakog kalendarskog polugodišta u kojem je izvršen prenos hartija od vrednosti I INVESTICIONIH JEDINICA.

OBVEZNIK KOJI U TOKU GODINE IZVRŠI PRENOS DIGITALNE IMOVINE PO OSNOVU KOJEG MOŽE NASTATI KAPITALNI DOBITAK ILI GUBITAK U SKLADU SA OVIM ZAKONOM, DUŽAN JE DA PODNESE PORESKU PRIJAVU NAJKASNIJE U ROKU OD 120 DANA OD ISTEKA KVARTALA U KOJEM JE OSTVAREN PRIHOD PO OSNOVU PRENOŠA DIGITALNE IMOVINE.

Izuzetno od stava 1. tačka 1) ovog člana, rok za podnošenje poreske prijave je 120 dana od dana prodaje nepokretnosti po osnovu koje obveznik može da ostvari pravo na poresko oslobođenje saglasno članu 79. stav 1. ovog zakona, odnosno od dana prodaje digitalne imovine po osnovu koje obveznik može da ostvari pravo na poresko oslobođenje saglasno članu 79a stav 1. ovog zakona.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, za prenos prava koje je preduzetnik, preduzetnik poljoprivrednik i preduzetnik drugo lice evidentirao u poslovnim knjigama ne podnosi se poreska prijava iz stava 1. ovog člana, već se podaci o kapitalnom dobitku, odnosno gubitku iskazuju u poreskom bilansu.

Preduzetnik paušalac dužan je da posebno podnese poresku prijavu za prihode na kapitalne dobitke.

Poresku prijavu sa obračunatim porezom za koji je članom 100a stav 1. tač. 2) i 3) i stavom 2. tog člana utvrđena obaveza samooporezivanja, podnosi se u roku od 30 dana od dana ostvarivanja prihoda.

Izuzetno od stava 5. STAVA 6. ovog člana poreska prijava za prihode za koje se normirani troškovi priznaju saglasno članu 12b ovog zakona, podnosi se u roku od 30 dana od isteka kvartala u kome su ti prihodi ostvareni.

Organizator tržišta kapitala u smislu zakona kojim se uređuje tržište kapitala dužan je da u roku od 30 dana od isteka svakog kalendarskog polugodišta Poreskoj upravi - centrali u elektronskom obliku dostavi izveštaj o prenosu hartija od vrednosti izvršenom u tom polugodištu.

Oblik i sadržaj izveštaja iz stava 7. STAVA 8. ovog člana propisuje ministar.

Član 97.

~~Oblik i sadržinu poreske prijave propisuje ministar.~~

Član 99.

Po odbitku od svakog pojedinačno ostvarenog prihoda utvrđuju se i plaćaju porezi na sledeće prihode:

1) zarade;

2) prihode od autorskih i srodnih prava i prava industrijske svojine, ako je isplatilac prihoda pravno lice, preduzetnik ili preduzetnik paušalac;

3) prihode od kapitala, ako je isplatilac prihoda pravno lice, preduzetnik, preduzetnik paušalac ili otvoreni investicioni fond, odnosno alternativni investicioni fond koji nema svojstvo pravnog lica, a koji je organizovan u skladu sa dozvolom nadležnog organa;

4) prihode od nepokretnosti, ako je isplatilac prihoda pravno lice, preduzetnik, preduzetnik paušalac ili preduzetnik poljoprivrednik;

5) prihode od davanja u zakup pokretnih stvari, ako je isplatilac prihoda pravno lice, preduzetnik, preduzetnik paušalac ili preduzetnik poljoprivrednik;

6) dobitke od igara na sreću;

7) prihode od osiguranja lica;

8) prihode sportista i sportskih stručnjaka;

9) ostale prihode, ako je isplatilac prihoda pravno lice, preduzetnik ili preduzetnik paušalac.

Pod pravnim licem u smislu stava 1. ovog člana podrazumeva se i deo pravnog lica, odnosno poslovna jedinica nerezidentnog pravnog lica koja je registrovana kod nadležnog državnog organa (predstavništvo, OGRANAK i dr.), kao i državni organi i organizacije.

~~Po osnovu prihoda lica iz člana 100a stav 5. ovog zakona obavezu obračunavanja i plaćanja poreza po odbitku ima domaće pravno lice u momentu kada poslodavcu iz druge države isplati iznos za naknadu troškova za rad samo u slučaju kada se porez prethodno ne plati samooporezivanjem saglasno članu 100a stav 5. ovog zakona, bez obzira na to da li je istekao rok iz člana 95. stav 5. i člana 114. stav 1. ovog zakona.~~

PO OSNOVU PRIHODA LICA IZ ČLANA 100A STAV 5. OVOG ZAKONA OBAVEZU OBRAČUNAVANJA I PLAĆANJA POREZA PO ODBITKU IMA DOMAĆE PRAVNO LICE, KAO I DEO PRAVNOG LICA ODносНО POSLOVNA JEDINICA NEREZIDENTNOG PRAVNOG LICA IZ STAVA 2. OVOG ČLANA, U MOMENTU KADA POSLODAVCU IZ DRUGE DRŽAVE ISPLATI IZNOS ZA NAKNADU TROŠKOVA ZA RAD SAMO U SLUČAJU KADA SE POREZ PRETHODNO NE PLATI SAMOOPOREZIVANJEM SAGLASNO ČLANU 100A STAV 5. OVOG ZAKONA, BEZ OBZIRA NA TO DA LI JE ISTEKAO ROK IZ ČLANA 95. STAV 6. I ČLANA 114. STAV 1. OVOG ZAKONA.

Član 109.

Porez na paušalno utvrđen prihod od samostalne delatnosti poreski organ utvrđuje na osnovu podataka iz poreske prijave, kriterijuma i elemenata utvrđenih u skladu sa članom 41. ovog zakona.

Do donošenja rešenja o utvrđivanju poreza za tekuću godinu, obveznici poreza iz stava 1. ovog člana dužni su da plaćaju porez u visini obaveze koja odgovara iznosu poreza utvrđenog rešenjem za prethodnu godinu.

Porez na kapitalne dobitke nadležni poreski organ utvrđuje na osnovu podataka iz poreske prijave kao i na osnovu drugih podataka.

Obveznik poreza na kapitalni dobitak u poreskoj prijavi iskazuje podatke o ceni ostvarenoj prenosom prava, udela i hartija od vrednosti i njihovoj nabavnoj ceni i pravo na poresko oslobođenje.

Ako obveznik ne podnese poresku prijavu, poreska obaveza se utvrđuje na osnovu podataka o ostvarenom kapitalnom dobitku kojim raspolaže nadležni poreski organ.

~~Pravo na poresko oslobođenje iz člana 79. stav 1, člana 79a stav 1. i člana 80. ovog zakona utvrđuje se rešenjem nadležnog poreskog organa na osnovu dokumentacije o rešavanju stambenog pitanja, odnosno dokumentacije o ulaganju sredstava ostvarenih prodajom digitalne imovine, priložene uz poresku prijavu.~~

PRAVO NA PORESKO OSLOBOĐENJE IZ ČLANA 79. STAV 1, ČLANA 79A STAV 1, ČLANA 79B STAV 1. I ČLANA 80. OVOG ZAKONA, UTVRĐUJE SE REŠENJEM NADLEŽNOG PORESKOG ORGANA NA OSNOVU DOKUMENTACIJE O REŠAVANJU STAMBENOG PITANJA, ODНОСНО DOKUMENTACIJE O ULAGANJU SREDSTAVA OSTVARENIH PRODAJOM DIGITALNE IMOVINE, ODНОСНО O UNOSU NENOVČANOG ULOGA U KAPITAL PRIVREDNOG DRUŠTVA, PRIMOŽENE UZ PORESKU PRIJAVU.

Povraćaj plaćenog poreza na kapitalne dobitke iz člana 79. stav 2. i člana 79a stav 2. ovog zakona ostvaruje se na zahtev obveznika, uz koji je priložena dokumentacija o rešavanju stambenog pitanja, odnosno dokumentacija o ulaganju sredstava ostvarenih prodajom digitalne imovine.

Prihod po osnovu pružanja ugostiteljskih usluga utvrđuje se na osnovu podataka iz poreske prijave, kriterijuma i elemenata iz člana 84b ovog zakona, kao i na osnovu drugih podataka.

Do donošenja rešenja o utvrđivanju poreza za tekuću godinu, obveznici poreza iz člana 84b ovog zakona dužni su da plaćaju porez u visini obaveze koja odgovara iznosu poreza utvrđenog rešenjem za prethodnu godinu.

Obveznik iz člana 84b ovog zakona koji u toku godine započne pružanje ugostiteljskih usluga dužan je da plaća porez počev za naredni kvartal u odnosu na onaj u kome je počeo da pruža usluge.

U slučaju kada u toku godine dođe do promene elemenata koji su od značaja za visinu poreske obaveze, poreski organ rešenjem utvrđuje novu poresku obavezu koja se plaća počev za naredni kvartal u odnosu na kvartal u kome je došlo do promene elemenata od značaja za visinu poreske obaveze.

U slučaju kada u toku godine prestane da pruža ugostiteljske usluge, obveznik je dužan da izvrši poresku obavezu zaključno za kvartal u kome je prestao da pruža usluge.

Godišnji porez na dohodak građana poreski organ utvrđuje na osnovu podataka iz poreske prijave, poslovnih knjiga i drugih podataka koji su od značaja za utvrđivanje poreske obaveze.

ČLAN 21.

PRVO USKLAĐIVANJE NEOPOREZIVOG IZNOSA ZARADE OD 19.300 DINARA IZ ČLANA 2. OVOG ZAKONA, GODIŠNjIM INDEKSOM POTROŠAČKIH CENA VRŠI SE POČEV U 2023. GODINI.

ČLAN 22.

ZA POSLODAVCA KOJI KORISTI PORESKU OLAKŠICU IZ ČLANA 21Ž ZAKONA O POREZU NA DOHODAK GRAĐANA („SLUŽBENI GLASNIK RS”, BR. 24/01, 80/02, 80/02-DR. ZAKON, 135/04, 62/06, 65/06-ISPRAVKA, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11-US, 93/12, 114/12-US, 47/13, 48/13-ISPRAVKA, 108/13, 57/14, 68/14-DR. ZAKON, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20 I 44/21 – U DALjEM TEKSTU: ZAKON), NAČIN UTVRĐIVANJA SMANjENJA BROJA ZAPOSLENIH VRŠIĆE SE PO ODREDBAMA ČLANA 6. OVOG ZAKONA.

ČLAN 23.

PRIHOD ISPLAĆEN PREDUZETNIKU ILI PREDUZETNIKU PAUŠALCU U SMISLU ČLANA 31. ZAKONA, ZAKLJUČNO SA 30. APRILOM 2022. GODINE, I KOJI JE OPOREZOVAN KAO PRIHOD OD SAMOSTALNE DELATNOSTI, SMATRAĆE SE PRIHODOM OD SAMOSTALNE DELATNOSTI BEZ OBZIRA NA PRIRODU NjEGOVOG ODNOSA SA NALOGODAVCEM U SMISLU ODREDBABA ČLANA 85. ZAKONA, ODNOSNO ČLANA 9. ZAKONA O PORESKOM POSTUPKU I PORESKOJ ADMINISTRACIJI („SLUŽBENI GLASNIK RS”, BR. 80/02, 84/02-ISPRAVKA, 23/03-ISPRAVKA, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05-DR. ZAKON, 62/06-DR. ZAKON, 61/07, 20/09, 72/09-DR. ZAKON, 53/10, 101/11, 2/12-ISPRAVKA, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/15-AUTENTIČNO TUMAČENjE, 112/15, 15/16, 108/16, 30/18, 95/18, 86/19, 144/20 I 96/21) U SLUČAJU KADA TAJ PREDUZETNIK ILI PREDUZETNIK PAUŠALAC POSTANE KVALIFIKOVANO NOVOZAPOSLENO LICE IZ ČLANA 6. STAV 6. OVOG ZAKONA.

ČLAN 24.

NA UTVRĐIVANJE GODIŠNjEG POREZA NA DOHODAK GRAĐANA ZA 2021. GODINU PRIMENJUJU SE ODREDBE OVOG ZAKONA.

ČLAN 25.

PROPISI ZA IZVRŠAVANJE OVOG ZAKONA DONEĆE SE U ROKU OD 120 DANA OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

ČLAN 26.

ODREDBE OVOG ZAKONA PRIMENjIVAĆE SE OD 1. JANUARA 2022. GODINE, OSIM ODREDABA ČLANA 7. OVOG ZAKONA, KOJE ĆE SE PRIMENjIVATI OD 1. MARTA 2022. GODINE.

ČLAN 27.

OVAJ ZAKON STUPA NA SNAGU OSMOG DANA OD DANA OBJAVLjIVANJA U „SLUŽBENOM GLASNIKU REPUBLIKE SRBIJE”.

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA
SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE**

1. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa

Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada
Obrađivač: Ministarstvo finansija

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak građana
Draft Law on amendments and supplements to Individual Income Tax Law

3. Usklađenost propisa sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno sa odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum):

a) Odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma koje se odnose na normativnu sadržinu propisa

Naslov IV - Slobodan protok robe, član 37. Sporazuma
Naslov VIII - Politike saradnje, član 100. Sporazuma

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma

Primenjuje se rok iz člana 72. Sporazuma, kao opšti rok za usklađivanje propisa.

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma

U potpunosti ispunjava obaveze koje proizilaze iz odredaba Sporazuma i Prelaznog sporazuma.

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizilaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma

/

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije

/

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenost sa njima

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije

Ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

Ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

Ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost.

7. Da li je propis preведен na neki službeni jezik Evropske unije?

Ne

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.
U izradi Predloga zakona nisu učestvovali konsultanti.